

Buitenhek

management consult

**Onderzoek harmonisatie
peuterspeelzaalwerk en kinderopvang
Gemeente Almere**

Utrecht, 15 oktober 2012

Buitenhek Management & Consult

Winthontlaan 200
Postbus 85183
3508 AD Utrecht

030 287 59 59
www.buitenhek.nl

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
SAMENVATTING	4
1. ONTWIKKELING EN PROGNOSE DOELGROEP	9
1.1 ONTWIKKELING BEVOLKING 2005-2010 ALMERE.....	9
1.2. PROGNOSE ONTWIKKELING BEVOLKING ALMERE	9
2. AANBOD EN BEREIK KINDEROPVANG EN PEUTERSPEELZAALWERK	11
2.1 AANBOD PEUTERSPEELZAALWERK 2012	11
2.2 AANBOD STARTGROEPEN	12
2.3 AANBOD KINDERDAGVERBLIJVEN	12
2.4 GEBRUIK DAGOPVANG	13
2.5 BEREIK VOORSCHOOLSE VOORZIENINGEN ALMERE	14
3. RELEVANTE ONTWIKKELINGEN	16
3.1 HARMONISATIE PEUTERSPEELZAALWERK EN KINDEROPVANG	16
3.2 ONZEKERHEID BELEID OVERHEID VOORSCHOOLSE VOORZIENINGEN	16
3.3 ONTWIKKELING INTEGRALE KINDCENTRA.....	18
3.4 VERZADIGING KINDEROPVANGMARKT, BEZUINIGINGEN KINDEROPVANGTOESLAG	20
3.5 KWALITEIT KINDEROPVANG VERSUS KWALITEIT PEUTERSPEELZALEN.....	20
3.6 BEZUINIGINGEN GEMEENTEN EN WACHTLIJSTEN PEUTERSPEELZAALWERK	21
3.7 UITSpraak RECHTBANK MIDDELBURG.....	21
4. VVE-AANBOD ALMERE	23
4.1 BREED VVE-AANBOD	23
4.2 BEREIK VVE-AANBOD	23
4.3 DOELGROEPDEFINITIE.....	23
4.4 VVE IN DE KINDEROPVANG.....	24
4.5 EXTRA VVE-GELDEN G4/G33	24
5. SCENARIO'S HARMONISATIE PEUTERSPEELZALEN EN KINDEROPVANG ..	25
5.1 UITGANGSPUNTEN GEMEENTE ALMERE.....	25
5.2 DRIE SCENARIO'S TEN AANZIEN VAN DE HARMONISATIE PEUTERSPEELZALEN EN KINDEROPVANG	25
5.3 AFWEGINGEN TOEKOMSTSCENARIO VOOR ALMERE	26
5.4 SCHEMA SCENARIO 2 EN 3.....	28
5.5 ADVIES KEUZE SCENARIO.....	29
6. UITWERKING HARMONISATIE PEUTERSPEELZAALWERK EN KINDEROPVANG	30
6.1 PEUTERSPEELZAALGROEPEN WORDEN OMGEZET NAAR PEUTEROPVANG	30
6.2 SUBSIDIERELATIE OP BASIS VAN VRAAGFINANCIERING	30

6.3 KWALITEITSEISEN AAN HET AANBOD	31
6.4 HARMONISATIE VAN OUDERBIJDRAGEN	31
7. UITWERKING SUBSIDIESTELSEL.....	33
7.1 SUBSIDIE PEUTEROPVANG.....	33
7.2 SUBSIDIE HELE DAGOPVANG	34
8. BEVINDINGEN INTERVIEWS	35
9. KOSTPRIJZEN HUIDIG PEUTERSPEELZAALWERK	37
10. MAXIMUM UURPRIJS	38
10.1 VERWACHTE BEZETTING	38
10.2 VOORSTEL MAXIMUM UURPRIJS.....	38
10.3 NORMBEDRAG VOOR AANBOD VVE.....	39
11. VOORSTEL OUDERBIJDRAGE	41
11.1 OUDERBIJDRAGE REGULIERE DAGDELEN	41
11.2 OUDERBIJDRAGE VVE.....	44
12. GEVOLGEN SUBSIDIE GEMEENTE ALMERE.....	45
12.1 INDICATIE GEVOLGEN GEMEENTESUBSIDIE REGULIER AANBOD	45
12.2 INDICATIE GEVOLGEN GEMEENTESUBSIDIE VVE-AANBOD	45
12.3 ONZEKERE FACTOREN	46
13. ADVIES IMPLEMENTATIE IN HOOFDLIJNEN.....	48
13.1 CONSEQUENTIES VOOR HUIDIGE PEUTERSPEELZAALAANBIEDERS.....	48
13.2 HOOFDLIJNEN IMPLEMENTATIESCENARIO	49
13.3 AANPASSINGEN SUBSIDIESTELSEL.....	49
13.4 STAPPENPLAN KOMENDE MAANDEN	49
BIJLAGE 1 AANZET STAPPENPLAN HARMONISATIE VOOR PEUTERSPEELZAALAANBIEDERS (ALGEMEEN)	50
BIJLAGE 2 VERKLARING GEEN RECHT OP KINDEROPVANGTOESLAG	52
BIJLAGE 3 REGISTER KINDERDAGVERBLIJVEN ALMERE – MAART 2012.....	54

Inleiding

Naar aanleiding van de landelijke ontwikkelingen rond de harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang en de lokale ontwikkeling van Integrale Kindcentra is bij gemeente Almere de wens ontstaan om nader onderzoek te doen naar de wijze waarop harmonisatie in Almere gerealiseerd kan worden.

Belangrijke doelen bij de harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang zijn:

- het wegwerken van de wachtlijsten voor de peuterspeelzalen;
- toegankelijkheid van de voorschoolse voorzieningen voor alle kinderen in Almere;
- een goede basis creëren voor de ontwikkeling van de Integrale KindCentra.

De resultaten van het onderzoek naar de harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang binnen Almere en de opzet van een bijbehorend subsidiestelsel is in deze rapportage opgenomen.

Samenvatting

Harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang

Met de Wet OKE (2010) zijn de kwaliteitseisen aan peuterspeelzalen en kinderopvang al zoveel mogelijk gelijk getrokken. Er is echter nog steeds sprake van een aantal belangrijke verschillen, zoals de groeps grootte, het aantal gediplomeerde leid(st)ers op de groep, de gehanteerde CAO en de financiering. Onder harmonisatie van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang wordt daarom verstaan het gelijktrekken van alle (wettelijke) regels en financiering van deze twee voorschoolse voorzieningen. Deze harmonisatie vindt in de praktijk vaak plaats door het omvormen van peuterspeelzalen naar een aanbod dat geregistreerd kan worden als kinderopvang. Ook kan het aanbod peuterspeelzaalwerk overgaan naar de kinderopvang. Hierdoor kan een deel van de ouders een beroep doen op de kinderopvangtoeslag. De gemeente hoeft voor deze ouders geen subsidie meer beschikbaar te stellen. De beschikbare middelen kunnen worden ingezet voor het realiseren van extra peuterplaatsen (wegwerken van de wachtlijsten) en voor realisatie van meer en kwalitatief beter VVE-aanbod.

Door de omvorming dan wel overname van de peuterspeelzalen naar kinderopvang kan een eenvoudigere integratie plaatsvinden van de voorschoolse voorzieningen. Hierdoor is het een belangrijke bouwsteen in de ontwikkeling van Integrale KindCentra.

Uitwerkingsscenario

Voor de uitwerking van de harmonisatie is in overleg met de peuterspeelzaalaanbieders, een selectie van kinderopvangaanbieders en het primair onderwijs een voorkeurscenario vastgesteld. Als scenario is gekozen voor overname van de peuterspeelzalen door kinderopvangaanbieders.

Per wijk / per locatie wordt de overname van de peuterspeelzaallocaties door kinderopvangaanbieders uitgewerkt. Het behoud van personeel, kwaliteit en de samenwerking met onderwijs is hierbij een belangrijk uitgangspunt. De keuze van de kinderopvangaanbieders zal gebaseerd worden op nog vast te stellen selectiecriteria en kwaliteitseisen.

De afgelopen maanden is binnen gemeente Almere een zogenaamde wijkanalyse uitgevoerd. De eerste resultaten zijn inmiddels beschikbaar, maar moeten nog verder geanalyseerd worden. Hieruit komt naar voren wat de behoefte aan voorschoolse voorzieningen is er per wijk en welk aanbod er reeds bestaat. Ook worden bestaande samenwerkingsverbanden inzichtelijk gemaakt. In de uitwerking van de overname van de peuterspeelzalen worden de resultaten van deze wijkanalyse meegenomen en wordt zoveel mogelijk aangesloten bij al bestaande samenwerkingsverbanden.

Het jaar 2013 wordt bestempeld als overgangsjaar, waarin al ingezet wordt op het oplossen van de wachtlijsten. Hiertoe blijft De Schoor zich binnen de beschikbare financiële ruimte richten op de realisatie van zoveel mogelijk plaatsen en een optimale bezetting van de huidige peuterspeelzaallocaties. Daarnaast zet De Schoor het beleid voort om ouders/verzorgers van peuters die gebruik kunnen maken van kinderopvangtoeslag bij aanmelding actief te wijzen op de mogelijkheid gebruik te maken van kinderopvang, om zodoende zoveel mogelijk ruimte te creëren voor ouders/verzorgers die geen gebruik kunnen maken van deze toeslag. Kinderopvangaanbieders werken in 2013 aan de verdere uitbouw van peuterarrangementen van ca. 3 uur per dagdeel.

Nieuw subsidiestelsel op basis van vraagfinanciering

Als gekozen wordt voor de harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang, dan kan de nieuwe subsidiestructuur het beste gebaseerd worden op vraagfinanciering. Dit betekent dat de gemeente geen volledige groepen meer financiert, maar de vraag van ouders volgt en dus plaatsen betaalt bij aanbieders daar waar deze bezet zijn. Ouders kunnen zelf kiezen van welke voorschoolse voorziening ze gebruik willen maken voor hun peuter.

Als gekozen wordt voor vraagfinanciering, dan dient de gemeente te bepalen welke prijs zij (maximaal) wil betalen voor het aanbod. Als zij een te hoge prijs betaalt, kan sprake zijn van verkapte subsidie voor een aantrekkelijker aanbod of financiering van andere organisatieonderdelen van de aanbieder. Dit kan leiden tot marktverstoring. Door gebruik te maken van een maximum uurprijs voor alle aanbieders wordt er tevens voor gezorgd dat de kosten voor gemeente beheerst kunnen worden.

Voor het aanbod van VVE worden landelijk verschillende oplossingen gekozen. Voor VVE-groepen wordt nog regelmatig gekozen voor aanbodfinanciering, omdat er vaak ook niet veel keuzevrijheid is voor ouders van doelgroeppeuters. Het VVE-aanbod wordt echter steeds breder ingezet, ook op locaties/groepen met een beperkt aantal doelgroeppeuters. Om die reden is het wenselijk om tot een eenduidige financieringswijze te komen die zowel ingezet kan worden op groepen met relatief veel doelgroeppeuters, als op groepen met maar enkele doelgroeppeuters (zoals in de kinderopvang). Vraagfinanciering is derhalve ook voor het VVE-aanbod wenselijk.

Kwaliteitseisen aan het aanbod

Het is als gemeente wenselijk om kwaliteitseisen te stellen aan het aanbod van peuteropvang. Zeker in een gemeente als Almere, met zeer veel kinderopvangaanbieders. Het risico dat het huidige kwalitatief goede aanbod van peuterspeelzaalwerk wordt weggedrukt door een aanbod van kinderopvangaanbieders met een concurrerend lage prijs, maar ook een lage kwaliteit, dient vermeden te worden. Een goede optie voor de gemeente is om alleen plaatsen te bekostigen op locaties die als VVE-locaties zijn geregistreerd en waar sprake is van aantoonbare samenwerking met het basisonderwijs en zorgnetwerken. Dit betekent namelijk dat de aanbieders moeten voldoen aan de eisen die aan VVE vanuit de Wet worden gesteld, aan de aanvullende eisen die in de bestuursafspraken met de Minister zijn vastgesteld (op basis van de resultaten van de bestandsopname VVE zoals deze door de Onderwijsinspectie is uitgevoerd) en aan de eisen die voortkomen uit het gemeentelijk beleid op de Integrale Kindcentra. Dit zorgt voor een kwalitatief goed ontwikkelingsgericht aanbod, dat ook goed is voor peuters die formeel geen VVE-aanbod nodig hebben.

Harmonisatie van ouderbijdragen

Als peuterspeelzalen en kinderopvang worden geharmoniseerd, dan is het wenselijk om de kosten voor ouders ook te harmoniseren. Dat wil zeggen dat de kosten voor ouders die wel en geen recht hebben op kinderopvangtoeslag gelijkgesteld zouden moeten worden. Hiermee komen ouders met gelijke draagkracht namelijk ook voor dezelfde kosten te staan. Dit betekent in de praktijk dat de ouderbijdrage voor ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag wordt afgestemd op de tabel van de kinderopvangtoeslag. Dit leidt tot de volgende situatie:

- a. *Ouders met recht op kinderopvangtoeslag* betalen het totaalbedrag van het peuterarrangement/peuteropvang op basis van het geldende tarief aan de aanbieder en ontvangen de kinderopvangtoeslag via de belastingdienst terug.
- b. *Ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag* betalen een inkomensafhankelijke ouderbijdrage aan de aanbieder. De aanbieder ontvangt van de gemeente het verschil tussen het totaalbedrag en de ouderbijdrage. Je zou kunnen zeggen dat de gemeente in dit geval de 'kinderopvangtoeslag' betaalt.

Subsidie peuterarrangementen/peuteropvang

In de nieuwe situatie bestaat de gemeentesubsidie voor de peuterarrangementen/peuteropvang uit de volgende onderdelen

PEUTERARR./-OPVANG	doelgroeppeuters (VVE)		niet-doelgroeppeuters (regulier)	
	ouders geen recht op kinderopvangtoeslag	A	subsidie 4 dagdelen subsidie (jaarbedrag) voor VVE-aanbod	C
ouders wel recht op kinderopvangtoeslag	B	subsidie 3 ^{de} en 4 ^{de} dagdeel subsidie (jaarbedrag) voor VVE-aanbod	D	geen subsidie

- ad A De subsidie voor VVE-peuters van ouders zonder recht op kinderopvangtoeslag bestaat uit twee delen:
1. de kosten van het aanbod van 4 dagdelen per week;
 2. het subsidie-jaarbedrag per doelgroeppeuter voor de extra tijd die nodig is voor doelgroeppeuters in het kader van VVE (door deze subsidie apart te houden, kan deze ook worden verstrekt voor VVE-aanbod binnen de kinderopvang).

Ouders betalen een inkomensafhankelijke ouderbijdrage.

- ad B Ouders van doelgroeppeuters die recht hebben op kinderopvangtoeslag vragen bij voorkeur over de eerste twee dagdelen kinderopvangtoeslag aan, hiermee komen zij dan namelijk voor dezelfde kosten te staan als ouders van niet-doelgroeppeuters. Het betalen van een extra lage ouderbijdrage voor doelgroeppeuters leidt nogal eens tot scheve gezichten, omdat ouders van doelgroeppeuters niet altijd een laag inkomen hebben.

Daarnaast kiezen ouders van doelgroeppeuters niet zelf voor het extra aanbod van het 3de en 4de dagdeel. Het is daarom logisch dat de kosten van het 3de en 4de dagdeel volledig ten laste van gemeente Almere komen.

Naast de subsidie voor het 3de en 4de dagdeel, is voor deze doelgroeppeuters ook het subsidie-jaarbedrag voor VVE-aanbod beschikbaar.

- ad C In de nieuwe subsidiestructuur blijft voor ouders van niet-doelgroeppeuters die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag, subsidie beschikbaar voor het basisaanbod van twee dagdelen per week.
- ad D Ouders met recht op kinderopvangtoeslag betalen aan de aanbieder het geldende uurtarief en ontvangen hierover kinderopvangtoeslag van de Belastingdienst. Voor deze peuters wordt geen subsidie meer betaald.

Subsidie hele dagopvang

Om aan de inspanningsverplichting van 100% bereik van de doelgroepkinderen met een VVE-aanbod te kunnen voldoen, is het noodzakelijk dat ook VVE-subsidie voor aanbod op kinderdagverblijven kan worden gebruikt. Voor de hele dagopvang geldt straks de volgende situatie:

HELE DAGOPVANG	doelgroep (VVE)		geen doelgroep (regulier)	
ouders wel recht op kinderopvangtoeslag	E	subsidie (jaarbedrag) voor VVE-aanbod	F	geen subsidie

- ad E Ook in de hele dagopvang is het subsidie-jaarbedrag per doelgroeppeuter beschikbaar. Dit is bedoeld voor de extra tijd die nodig is voor doelgroeppeuters in het kader van VVE.

Uitgangspunt hierbij is dat kinderen in de dagopvang voldoende uren afnemen om aan 10 uren VVE per week te komen en er ook sprake is van voldoende spreiding over de week. Mocht er sprake zijn van onvoldoende spreiding (bijvoorbeeld bij één hele dag opvang per week), dan kan de gemeente ervoor kiezen om deze doelgroeppeuters een extra dagdeel in de week aan te bieden. Dit betreft naar verwachting maar een beperkt aantal peuters.

ad F Voor ouders van niet-doelgroeppeuters is in de dagopvang geen subsidie beschikbaar.

Ouderbijdragen

Door het koppelen van de ouderbijdragen aan de kinderopvangtoeslag kan de harmonisatie zorgen voor verhoging van kosten voor ouders. De hoogte van de ouderbijdrage is echter ook afhankelijk van de uurtarieven die de aanbieders gaan rekenen en deze zijn in deze fase nog niet bekend. Mochten de ouderbijdragen (met name voor de lagere inkomens) hoger worden dan wenselijk is, dan zijn er verschillende mogelijkheden om dit in de uitwerking van de harmonisatie op te lossen of te beperken:

- men kan er met aanvullende (tijdelijke) subsidie voor zorgen dat aanbieders bij aanvang een lagere uurprijs kunnen rekenen, hiermee wordt extra tijd geboden om de aanbieder zelf tot een lagere uurprijs te laten komen;
- men kan ervoor kiezen om de ouderbijdrage voor de laagste inkomens (bijvoorbeeld tot 110% van bijstand) op € 0 te stellen, waarmee de toegankelijkheid voor de laagste inkomens wordt gegarandeerd;
- men kan ervoor kiezen om de nieuwe tarieven alleen voor nieuwe ouders in rekening te gaan brengen en de bestaande ouders 'uit te laten lopen'. waardoor bestaande ouders niet met een eventuele prijsstijging worden geconfronteerd.

Gevolgen subsidiekosten gemeente Almere

Binnen het onderzoek is een indicatieve berekening gemaakt van de (subsidie)kosten van gemeente Almere na invoering van de nieuwe subsidiesystematiek.

Aanbod niet-doelgroeppeuters

Uit deze berekening is gebleken dat met circa

€ 300.000 aan extra subsidie per jaar voor reguliere plaatsen, alle peuters in Almere (die geen gebruik maken van de kinderdagverblijven en gastouderopvang) bereikt kunnen worden.

Het betreft een indicatieve berekening, omdat de volgende factoren nog onzeker zijn:

- de werkelijke uurtarieven die gehanteerd gaan worden door aanbieders;
- de werkelijke ouderbijdrage die ouders gaan betalen;
- het werkelijke aantal ouders dat recht heeft op kinderopvangtoeslag;
- het werkelijk aantal peuters dat gebruik gaat maken van de peuterarrangementen/peuteropvang, omdat door de bezuinigingen nu sprake is van uitstroom uit de kinderdagverblijven en toestroom naar de peuterspeelzalen.

In de indicatieve berekening is een aantal marges ingebouwd waardoor de kans groter is dat kosten lager uitvallen dan nu berekend.

VVE-aanbod doelgroeppeuters

Voor de kosten van het VVE-aanbod voor doelgroeppeuters is ook een indicatieve berekening gemaakt. Gemeente Almere heeft zich tot doel gesteld om uiterlijk in 2015 700 doelgroeppeuters met VVE te bereiken. Uit deze indicatieve berekening blijkt dat met het huidige budget en de nieuwe subsidiesystematiek in principe de 700 doelgroeppeuters bereikt moeten kunnen worden.

Ook deze berekening is indicatief vanwege de volgende onzekere factoren:

- de werkelijke uurtarieven die gehanteerd gaan worden door aanbieders;
- de werkelijke ouderbijdrage die ouders gaan betalen;
- de werkelijke kosten die gemaakt worden voor het VVE-aanbod aan doelgroeppeuters;
- het werkelijk aantal peuters dat gebruik gaat maken van de peuterarrangementen/peuteropvang, omdat door de bezuinigingen nu sprake is van uitstroom uit de kinderdagverblijven en toestroom naar de peuterspeelzalen.

Frictiekosten

In het proces van realisatie van de harmonisatie in Almere, moet de gemeente ook rekening houden met frictie- of transitiekosten die gemaakt worden. Peuterspeelzalen hebben niet altijd kans gehad om voldoende reserves op bouwen, omdat de winst bij de subsidieafrekening wordt afgeroomd. Zij hebben mogelijk niet voldoende eigen middelen om de investering (in personeelsuren) van het omzetten van het aanbod naar peuterarrangementen/peuteropvang te kunnen bekostigen. Het is wenselijk dat de gemeente de aanbieders hierin, waar nodig, tegemoet komt.

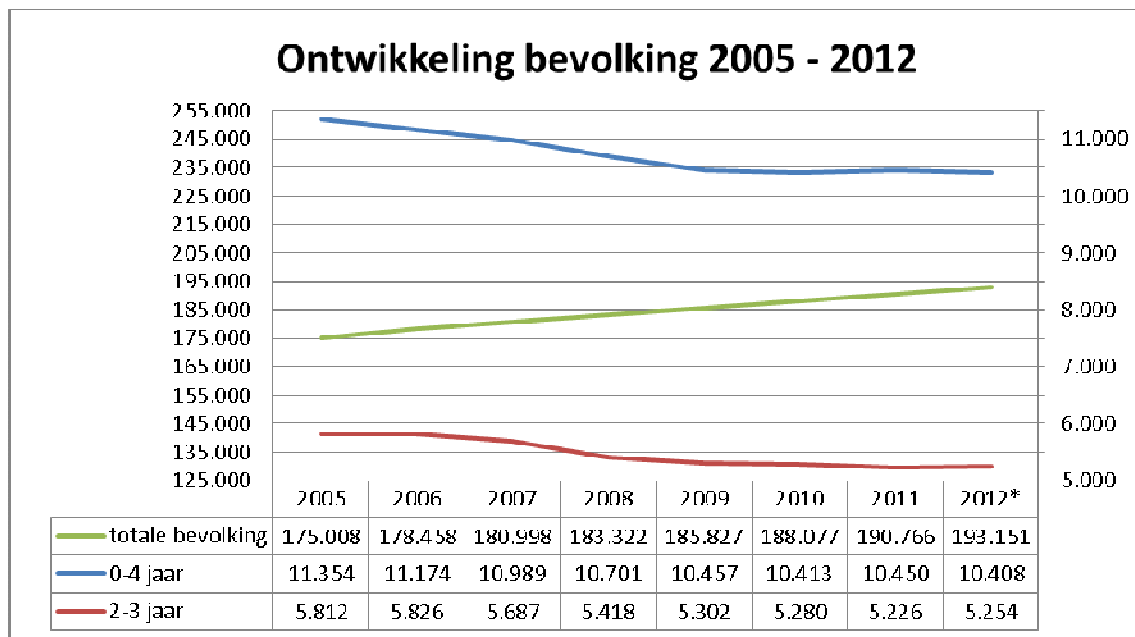

1. Ontwikkeling en prognose doelgroep

Almere is de afgelopen jaren flink gegroeid. De eerder gemaakte groeiprognoze voor de komende jaren is echter inmiddels bijgesteld. In de volgende paragrafen wordt op deze ontwikkeling van de bevolking en specifiek van de jonge kinderen ingegaan.

1.1 Ontwikkeling bevolking 2005-2010 Almere

De bevolking van Almere heeft zich in de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld:

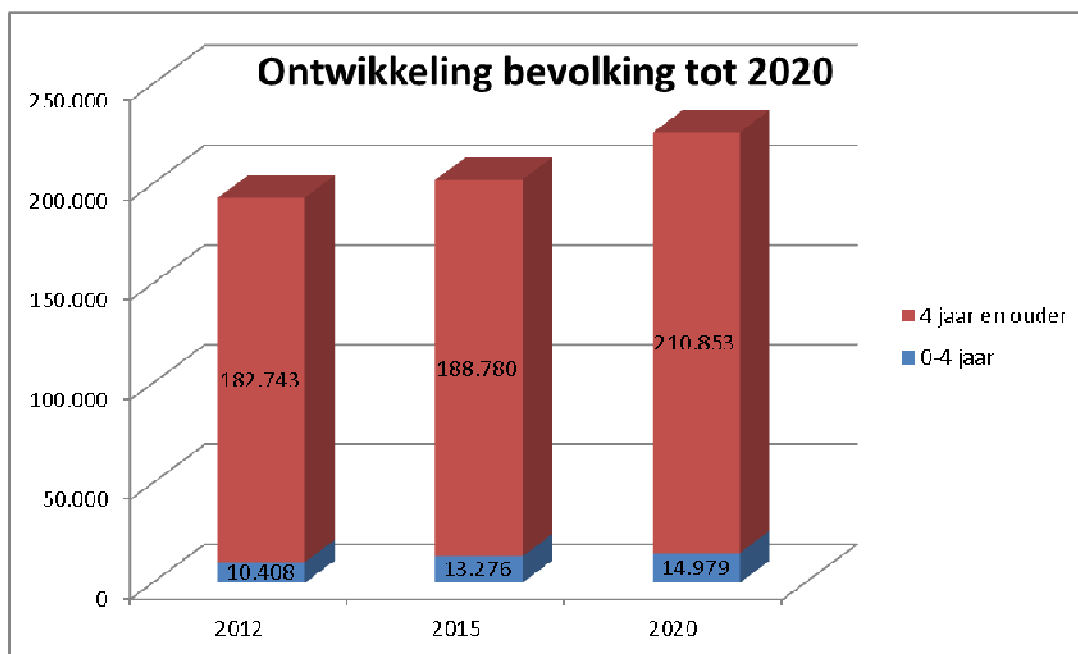

Bron: Sociale atlas Almere 2011

De totale bevolking van Almere is in de periode 2005-2011 flink gegroeid met 9% tot ruim 190.000 inwoners op 1 januari 2011. Het aantal jonge kinderen is in deze periode duidelijk afgenomen, het aantal 2- en 3-jarigen zelfs met 10%. In de grafiek is zichtbaar dat het aantal kinderen van 0-4 jaar sinds 2009 gestabiliseerd is.

1.2. Prognose ontwikkeling bevolking Almere

Als gekeken wordt naar de prognose van de ontwikkeling van de bevolking voor de komende jaren, dan ziet deze er als volgt uit:

Bron: Sociale Atlas Almere 2011

In de sociale atlas van Almere 2011 wordt nog een flinke groei van de bevolking voorspeld. Het aantal jonge kinderen stijgt in de periode 2012 – 2020 nog met 44% naar bijna 15.000, de totale bevolking stijgt in deze prognose nog met 17% tot bijna 211.000 inwoners. De groei wordt voornamelijk in Almere-Poort en Almere-Hout gerealiseerd.

Gezien de huidige economische situatie moet rekening gehouden worden met minder groei dan in de Sociale Atlas Almere 2011 wordt voorspeld.

2. Aanbod en bereik kinderopvang en peuterspeelzaalwerk

2.1 Aanbod peuterspeelzaalwerk 2012

De gemeente heeft te maken met twee gesubsidieerde aanbieders van peuterspeelzaalwerk. In de volgende tabel is het aanbod van deze twee stichtingen (stand juni 2012) op een rij gezet.

Peuterspeelzalen (juni 2012)	aantal locaties	aantal gesubsidieerde peuterplaatsen*	max. groeps-grootte	aantal groep.	min. leeftijd	lengte dagdelen in uren
St. De Schoor	30	1.528	16	95,5**	2	gem. 2,75
St. Vrije Peuterspeelzaal	2	55	16	5***	2	3
Totaal		1.583		100,5		

* gerekend met 2 dagdelen per peuterplaats (VVE-peuter bezet 2 peuterplaatsen); dit is inclusief de plaatsen op de Speelopvanggroepen en Campus Caleidoscoopgroep

** hierbij zijn de 10 groepen Speelopvang en Campus Caleidoscoop met plaats voor 8 peuters meegeteld als 5 groepen

*** 4 groepen van 2 dagdelen en 2 groepen van 1 dagdeel (halve groepen)

Uit bovenstaand overzicht wordt duidelijk dat De Schoor de grootste aanbieder van peuterspeelzaalwerk is in Almere. Daarnaast wijkt de lengte van de dagdelen tussen beide aanbieders van elkaar af. Deze zijn bij De Schoor gemiddeld 2,75 uur en bij St. Vrije Peuterspeelzaal 3 uur per dagdeel.

Naast bovenstaande cijfermatige verschillen is ook sprake van een verschil in het aanbod. Bij De Schoor is op alle locaties sprake van een volwaardig VVE-aanbod, hierbij wordt dan ook gewerkt met twee gediplomeerde leidsters op de groep. Bij St. Vrije Peuterspeelzaal is geen sprake van een VVE-aanbod en wordt met een gediplomeerde leidster en een vrijwilliger/ouder gewerkt.

Stichting Vrije Peuterspeelzaal is in schooljaar 2012-2013 gestart met een derde locatie in Almere.

De bezetting van de peuterspeelzalen was in juni 2012 als volgt:

Peuterspeelzalen (juni 2012)	aantal beschikbare dagdelen* per week	aantal bezette dagdelen* per week	gem. bezetting %	aantal peuters dat gebruik maakt
St. De Schoor	3.056	2.994	98%	1.017
St. Vrije Peuterspeelzaal	110	115	105%	87

* 'te verkopen dagdelen', dus aantal peuterplaatsen van 1 dagdeel

Naast bovengenoemde peuterspeelzalen biedt ook een aantal organisaties binnen Almere peuterspeelzaalwerk aan zonder subsidie van de gemeente. Ook voor deze aanbieders geldt een minimum leeftijd van 2 jaar. Dit zijn in ieder geval de volgende organisaties:

Peuterspeelzalen zonder gemeentesubsidie	aantal locaties	aantal dagdelen per week	max. groeps-grootte	min. leeftijd	lengte dagdelen (uren)	kosten ouders per maand (2 dagdelen)
Dikkertje Dap	1	5	15	2	3,5	€ 100
Flexikids	1	5	9*	2	3	€ 100
Flippers	1	5	16	2	3,25	€ 70
Gelaarsde Kat	1	7	15	2	2,75/2,25**	€ 77***
Kids First	2	4	12	2,5	3,25	€ 92
Kinderhut	1	4	16	2	3	€ 50
KinderWorld	2	4	14	2	3	€ 90****
Marijtje Doets	1	5	15	2	3,25	€ 73
Villa Toon	1	2	12	2	3,5	€ 58
Speel-Mere (per 1/9)	1	9	16	2	3/2**	€ 100***
totaal	12	50				
binnenkort van start						
Kunstenmakers	1			2		

* de groep bestaat uit 9 peuters voor 3,25 uur, 5 KDV-peuters voor de hele dag

** resp. een ochtend en een middag

*** obv combinatie ochtend en middag

**** mogelijkheid voor ouders om kinderopvangtoeslag aan te vragen

Op dit moment bieden bovengenoemde aanbieders op hun locaties totaal 700 dagdelen per week peuterspeelzaalwerk aan (namelijk 50 dagdelen met gemiddeld 14 peuters). Met een bezetting van naar schatting ongeveer 60% (veel zijn recent gestart), maken ongeveer 200 peuters gebruik van dit peuteraanbod.

Omdat voor het bovengenoemde aanbod geen subsidie wordt ontvangen, is de ouderbijdrage bij de meeste aanbieders relatief hoog. Zeker voor ouders met lagere inkomens. De kostprijs van bovengenoemd aanbod is echter relatief laag. Als men uitgaat van de ouderbijdrage als enige inkomstenbron, dan ligt de kostprijs voor de meeste aanbieders tussen de € 4 en € 5 per uur. Dit is erg laag. Het is de vraag of deze aanbieders dit product op termijn tegen deze ouderbijdrage kunnen blijven aanbieden.

2.2 Aanbod startgroepen

Het ministerie van OCW heeft subsidie beschikbaar gesteld voor 30 pilots van startgroepen. Een startgroep houdt in dat peuters zich binnen de onderwijsomgeving spelenderwijs kunnen ontwikkelen. Op 30 plaatsen, verspreid over het land, werken peuterspeelzalen en/of kinderdagverblijven samen met scholen om een rijkere leeromgeving te creëren voor peuters. Het doel van deze startgroepen is om te onderzoeken of de prestaties van deze jonge kinderen vroegtijdig en spelenderwijs verbeterd kunnen worden, zodat ze een vliegende start kunnen maken op het moment dat ze naar de basisschool gaan.

In Almere is inmiddels ook een aantal startgroepen van start gegaan (zie ook hoofdstuk 3). Twee pilots/groepen met subsidie van de overheid en twee groepen met subsidie van gemeente Almere. Het betreft gemengde groepen (reguliere- en VVE-peuters) met een aanbod van tenminste 12,5 uren per week. Naar schatting maken momenteel ongeveer 50 peuters gebruik van de startgroepen in Almere.

2.3 Aanbod kinderdagverblijven

Het aanbod voor dagopvang is in Almere verdeeld over een zeer groot aantal aanbieders, namelijk 78 organisaties. In onderstaande tabel is de top10 van grootste dagopvangaanbieders op een rij gezet. Het totaaloverzicht (stand maart 2012 landelijk register kinderopvang) is in bijlage 3 opgenomen.

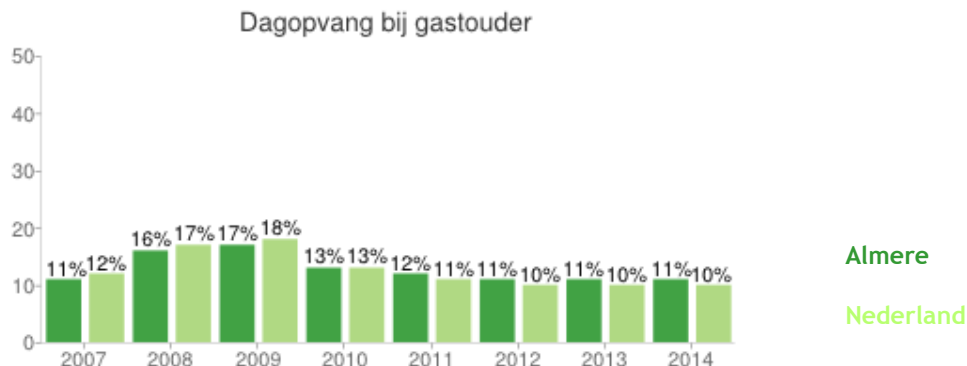
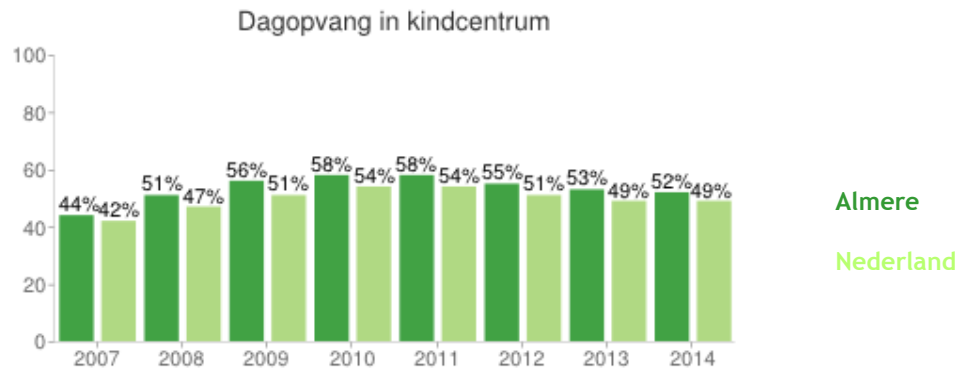
Dagopvang 0 – 4 jaar	aantal locaties	aantal kindplaatsen	marktaandeel
UK	13	658	16%
The Little Pony	6	216	5%
Kinderdagpaleis La Luna	6	175	4%
KinderWorld	2	160	4%
Partou	6	142	3%
The Cinemakids	4	134	3%
KDC De Gelaarsde Kat	2	105	2%
Kids First Kinderopvang	2	99	2%
St. Derkinderen Almere	1	96	2%
Pino	1	90	2%
Overige aanbieders (68)	82	2.332	55%
Totaal Almere	125	4.207	100%

Bron: Landelijk Register Kinderopvang (maart 2012)

Uit bovenstaande tabel blijkt hoe versnipperd het aanbod in Almere is. Alleen Unieke Kinderopvang (UK) heeft in vergelijking met de rest een relatief groot marktaandeel van 16%.

2.4 Gebruik dagopvang

Het gebruik van dagopvang en de gastouderopvang voor 0-4 jarigen is in Almere flink gestegen over de periode 2007-2010. In onderstaande grafieken is deze groei in aantallen en in bereikpercentages inzichtelijk gemaakt.

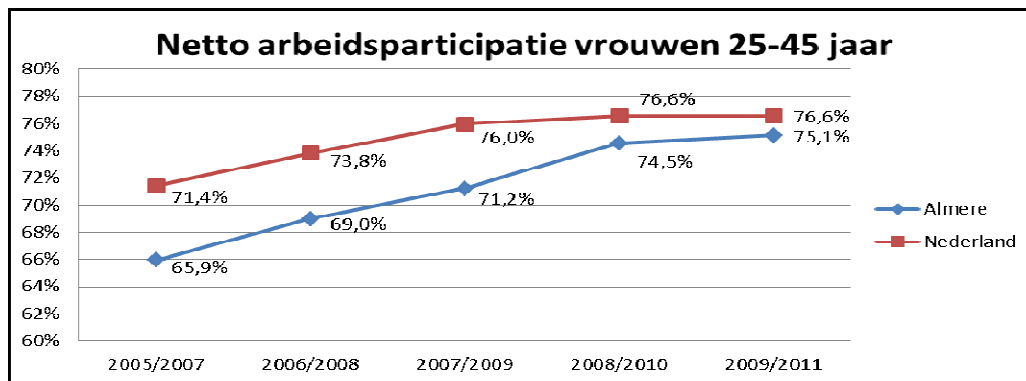
bron: CBS 2012, vanaf 2012 prognose BM&C

Het landelijke bereik kwam in 2011 uit op 54% voor de kinderdagverblijven en 11% voor de gastouderopvang. In Almere liggen deze percentages iets hoger, met 58% gebruik kinderdagverblijven en 12% gastouderopvang.

Met name door de groei van de arbeidsparticipatie van vrouwen en de toename van het aanbod van dagopvangplaatsen is de vraag van ouders verschoven van peuterwerk naar dagopvang. Het afgelopen jaar is deze verschuiving weer aan het omkeren. Door de bezuinigingen op de kinderopvangtoeslag vindt een uitstroom uit de formele kinderopvang plaats en neemt de vraag naar peuterspeelzaalwerk toe.

In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van de arbeidsparticipatie onder vrouwen in de leeftijd van 25-45 jaar in beeld gebracht.

Bron: CBS, april 2012

De netto arbeidsparticipatie onder vrouwen van 25-45 jaar is in de periode 2005 - 2011 flink toegenomen. Almere is haar achterstand op het landelijk gemiddelde sinds 2007/2009 duidelijk aan het inhalen.

2.5 Bereik voorschoolse voorzieningen Almere

In onderstaande tabel is het bereik van alle verschillende voorschoolse voorzieningen in Almere in 2012 onder de peuters van 2 en 3 jaar op een rij gezet.

Bereik voorzieningen 2012	aantal	%
Aantal peuters 2 en 3 jaar	5.254	100%
Aantal peuters in dagopvang*	3.152	60%
Aantal peuters in gastouderopvang	525	10%
Aantal peuters in gesubsidieerde peuterspeelzaal**	1.147	22%
Aantal peuters in niet-gesubsidieerde peuterspeelzalen (aannee o.b.v. aanbod)	200	4%
Aantal peuters in startgroepen	50	1%
Totaal bereik voorschoolse voorzieningen	5.074	97%
Dubbelgebruik kinderopvang peuterspeelzaal in aantal peuters (inschatting)	-100	
Totaal netto bereik van peuters met voorschoolse voorzieningen	4.974	95%

bron: CBS 2011, prognose BM&C en gegevens peuterspeelzaalaanbieders

* omdat relatief meer 2-4-jarigen gebruik maken van kinderdagverblijven dan 0-2-jarigen, is hier gerekend met 60% gebruik in plaats van het landelijke prognose van 54%

** op basis van gemiddelden over periode jan-april 2012 De Schoor en stand 12 juni bij St. Vrije Peuterspeelzalen

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het totale bereik van alle voorschoolse voorzieningen op circa 95% uitkomt. Hierbij moet echter een slag om de arm worden gehouden, omdat gebruik is gemaakt van

verschillende meetmomenten en ook gebruik is gemaakt van prognoses en aannames. Met name in de kinderdagverblijven is het afgelopen jaar sprake van een sterke terugloop in de bezetting. Een deel van deze kinderen zal op de wachtlijst voor een peuterspeelzaal terecht gaan komen, waardoor deze verder zullen groeien.

Op basis van bovenstaande cijfers is sprake van een non-bereik van de 2- en 3-jarigen van circa 5%, dit komt overeen met ongeveer 280 peuters. Een bereik van 95% is voor een stedelijk gebied redelijk hoog.

3. Relevante ontwikkelingen

In dit hoofdstuk zijn de relevante (landelijke en lokale) ontwikkelingen op een rij gezet die spelen rondom de harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang. In de eerste paragraaf wordt kort uitgelegd wat onder de harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang wordt verstaan.

3.1 Harmonisatie peuterspeelzaalwerk en kinderopvang

Met de Wet OKE zijn de kwaliteitseisen aan peuterspeelzalen en kinderopvang al zoveel mogelijk gelijk getrokken. Er is echter nog steeds sprake van een aantal belangrijke verschillen, zoals de groepsgrootte, het aantal (gediplomeerde) leid(st)ers op de groep, de gehanteerde CAO en de financiering. Onder harmonisatie van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang wordt daarom verstaan het gelijktrekken van alle (wettelijke) regels en financiering van deze voorschoolse voorzieningen. De harmonisatie vindt in de praktijk plaats door het omvormen van peuterspeelzalen naar een aanbod dat geregistreerd kan worden als kinderopvang. Doordat het aanbod geregistreerd wordt als kinderopvang, kan een deel van de ouders een beroep doen op de kinderopvangtoeslag. De gemeente hoeft voor deze ouders geen subsidie meer beschikbaar te stellen. De beschikbare middelen kunnen worden ingezet voor het realiseren van extra peuterplaatsen en voor het VVE-aanbod.

Door de omvorming van de peuterspeelzalen naar kinderopvang kan een eenvoudigere integratie plaatsvinden van de voorschoolse voorzieningen.

In dit onderzoek is gekozen voor handhaving van de korte dagdelen en het aanbod van 40 weken per jaar, zoals dat nu in de peuterspeelzalen ook gebruikelijk is. Bij verlenging van dagdelen (omzetting naar halve dagopvang) of een aanbod van 50-52 weken per jaar komen zowel ouders als gemeente Almere voor hogere kosten te staan.

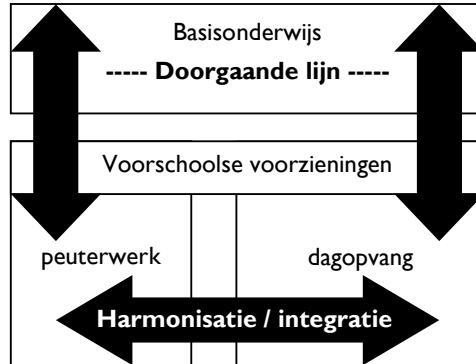
3.2 Onzekerheid beleid overheid voorschoolse voorzieningen

Landelijk

De afgelopen jaren heeft de overheid veel geïnvesteerd in het vormgeven van het VVE-aanbod op peuterspeelzalen en kinderdagverblijven en de financiering hiervan via de lokale overheden. Het afgelopen jaar heeft minister Bijsterveldt (OCW) daarnaast het initiatief genomen om 30 pilotprojecten te gaan draaien voor de zogenaamde startgroepen (voorscholen). Door deze pilots wil de minister onderzoeken of door een verrijkte leeromgeving taalachterstanden bij jonge kinderen sneller verminderen. Een startgroep kenmerkt zich door de volgende elementen:

1. HBO-gekwalficeerde medewerker op de peutergroep, aangesteld bij basisschool.
2. Alle peuters komen 5 dagdelen of minimaal 12,5 uur per week.
3. Centrale regie vanuit de basisschool op het hele VVE-programma, in peutergroep en onderbouw: doorgaande lijn.

Er is vanuit de overheid nu dus enerzijds sprake van het inzetten op een nadere verbinding tussen onderwijs en voorschoolse voorzieningen (voor kinderen vanaf 2,5 jaar, met name voor doelgroepeuters). Anderzijds zijn er met de Wet OKE belangrijke eerste stappen gezet in de richting van harmonisatie en integratie van voorschoolse voorzieningen, waarbij men uitgaat van een hechtere verbinding tussen het aanbod peuterwerk en dagopvang).

Nadere verbinding voorschoolse voorzieningen en onderwijs

In het land wordt in verschillende gemeenten gekozen om VVE-peuterspeelzalen aan onderwijs te koppelen in de vorm van voorscholen. Met dit aanbod, specifiek voor doelgroepeuters, ontstaat daarmee een directe doorgaande lijn met het onderwijs. Voor niet-doelgroepeuters wordt in deze gemeenten veelal gekozen voor verwijzing naar de dagopvang en vervalt daarmee ook vaak de subsidie voor plaatsen voor niet-doelgroepeuters (zie ook paragraaf 3.6). Dit aanbod is dan met name nog betaalbaar voor ouders die recht hebben op kinderopvangtoeslag.

Als ervoor gekozen wordt om ook niet-doelgroepeuters toegang te geven tot de voorscholen, dan koppelt men eigenlijk de huidige peuterspeelzalen aan het onderwijs. In veel gemeenten is al sprake van een sterke koppeling van peuterspeelzalen met het onderwijs. Bij voorscholen kan er daarbij voor gekozen worden om het onderwijs een grotere rol ten aanzien van de verantwoordelijkheid en/of aansturing te geven. Het overdragen van de peuterspeelzalen naar onderwijsstichtingen is daarbij ook een mogelijkheid.

Een gemeente kan er ook voor kiezen om naast het realiseren van voorscholen ook subsidie beschikbaar te houden voor plaatsen voor niet-doelgroepeuters op peuterspeelzalen. Hierbij zal gekozen worden voor een aanbod onder het regime van de kinderopvang, omdat anders drie soorten voorschoolse voorzieningen ontstaan (voorscholen, peuterspeelzaal en kinderopvang). Als gekozen wordt voor ook een aanbod onder het regime van de kinderopvang dan kiest een gemeente voor harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang EN de ontwikkeling van voorscholen.

In bovengenoemde gevallen blijven binnen de gemeente in ieder geval twee verschillende voorschoolse voorzieningen bestaan, namelijk voor voorscholen en kinderopvang. In het kader van de ontwikkeling van IKC's houdt het onderwijs dan te maken met twee verschillende voorschoolse partners en moet (om alle peuters te bereiken) ook het aanbod van VVE in de kinderdagverblijven apart geregeld worden.

Harmonisatie en integratie van voorschoolse voorzieningen

De keuze van een gemeente voor de harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang wordt over het algemeen ingegeven door een of meer van de volgende drijfveren:

- bezuinigen op de middelen voor peuterspeelzalen of middelen vrijspelen voor extra aanbod (omdat een deel van de ouders een beroep gaat doen op de kinderopvangtoeslag);
- het onderscheid tussen peuterspeelzalen en kinderopvang laten verdwijnen waardoor onderwijs met één partner tot de ontwikkeling van een IKC kan komen;
- het verschil in kwaliteit en toegankelijkheid van peuterspeelzalen en kinderopvang verbeteren.

De uitvoeringsscenario's voor deze harmonisatie verschillen hierbij wel tussen gemeenten en zijn ook afhankelijk van de lokale situatie.

Gelet op de huidige onzekerheden in het overheidsbeleid kan het perspectief waarbij 2½- of 3-jarigen toegang krijgen tot het basisonderwijs niet als uitgangspunt genomen voor de ontwikkeling van scenario's voor integratie en harmonisatie van voorschoolse voorzieningen in de gemeente. Wel is bij de uitwerking rekening gehouden met het feit dat eventuele beleidsaanpassingen geen belemmering vormen voor de toekomstige uitrol van het startgroepen scenario.

Lokaal

In het kader van de harmonisatie van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang zijn Partou en de Schoor enige jaren geleden een aantal pilots gestart genaamd Speelopvang. Daarnaast draait de Schoor ook een pilot met kinderopvangorganisatie UK, genaamd Peutergroep. Dit zijn combinaties van opvang en speelzaalwerk. Dit aanbod is in verschillende delen van de stad gestart. Uit de evaluatie van juni 2012 is gebleken dat op een deel van de locaties onvoldoende basis is om met de pilots door te gaan. De belangrijkste knelpunten zijn:

- het succes is sterk afhankelijk van de betrokkenheid, het enthousiasme en inzet van de betreffende leidsters, dit is op de lange termijn onvoldoende basis;
- onvoldoende bezetting waardoor deels met halve groepen wordt gewerkt en het VVE-aanbod daardoor onvoldoende aandacht kan krijgen (door inzet 1 leidster);
- onvoldoende animo voor het aanbod vanuit kinderopvang, mede door de ligging van de locaties;
- organisatorisch en administratief extra werk omdat vanuit twee organisaties wordt gewerkt.

De betrokken partijen hebben aangegeven dat voordat zij verdere stappen in de harmonisatie van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang kunnen zetten, het noodzakelijk is dat gemeente Almere eerst nader beleid vaststelt.

Naast deze pilots breiden steeds meer kinderopvangaanbieders hun aanbod uit met peuterspeelzaal- of peuteropvanggroepen (zie paragraaf 2.1). Een aantal aanbieders zorgt hierbij ook voor een VVE-aanbod, waardoor zij voor scholen een totaalpakket aan kunnen bieden. Ook voor deze ontwikkeling ontbreekt het op dit moment in gemeente Almere nog aan beleid om de voorzieningen ook echt te kunnen harmoniseren.

In Almere zijn recent vier pilots voor startgroepen gestart. Twee pilots worden door de overheid gefinancierd, twee pilots worden onder dezelfde voorwaarden door gemeente Almere gefinancierd. Drie van de vier pilots betreft de samenwerking van onderwijsstichting ASG met de Schoor, één pilot betreft onderwijsstichting Prisma in samenwerking met kinderdagverblijf Noah's Ark van De Adminare BV.

Vergelijkbaar met de landelijke ontwikkelingen is ook in Almere sprake van inzet op harmonisatie van de voorschoolse voorzieningen en inzet op een nadere verbinding tussen onderwijs en het voorschoolse aanbod. In de eventuele uitwerking van de harmonisatie zal hier rekening mee moeten worden gehouden.

Conclusie: Harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang staat op dit moment de pilottrajecten van de startgroepen niet in de weg.

3.3 Ontwikkeling Integrale Kindcentra

Landelijk

Landelijk is sprake van een groeiende samenwerking tussen het primair onderwijs, het peuterspeelzaalwerk en de kinderopvang. De betreffende partijen zijn al vele jaren met verschillende (pilot)projecten aan het onderzoeken op welke wijze zij deze samenwerking het beste vorm kunnen geven.

In de zoektocht naar een structurele inbedding van de samenwerking is het idee van een zogenaamd Integraal KindCentrum (IKC) ontstaan. Een IKC is een voorziening voor kinderen van 0-12 jaar, waar kinderopvang (dagopvang en buitenschoolse opvang), peuterspeelzaalwerk en onderwijs ogenschijnlijk

naadloos in elkaar overlopen. Binnen een IKC wordt vanuit een gemeenschappelijke educatieve en pedagogische visie gewerkt, onder aansturing van één leidinggevende. Deze 'algemeen directeur' is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding aan zowel het primair onderwijs, de kinderopvang als het peuterspeelzaalwerk. De organisatorische (en juridische) samenvoeging van onderwijs en kinderopvang wordt op dit moment nog wel belemmerd door wet- en regelgeving.

Een belangrijk doel van een IKC is het organiseren van een beter samenhangende educatieve en pedagogische omgeving voor kinderen. Waarbij bij voorkeur ook gedurende de hele dag personeel van verschillende functieniveaus kan worden ingezet. De leerkracht kan daarbij bijvoorbeeld in zijn/haar werk ondersteund worden door personeel vanuit de kinderopvang en andersom.

Op een Integraal KindCentrum wordt in principe een programma geboden van 7:30 tot 18:30 uur. Kinderen kunnen van het gehele dagprogramma of van delen ervan gebruik maken.

Met de organisatie van een IKC onder leiding van één directeur komt een einde aan de huidige versnippering/knip in:

- het dagschema (de overgangen tussen voorschoolse opvang, onderwijs, tussenschoolse opvang en buitenschoolse opvang worden gestroomlijnd) en
- het voorschoolse en het schoolse aanbod (er wordt in ieder geval gezorgd voor een doorgaande leerlijn en warme overdracht tussen peuterspeelzaal, kinderopvang en onderwijs bij een leeftijd van 4 jaar).

Het biedt voor ouders (ogenschijnlijk) één organisatie met één aanspreekpunt en één beleid.

De primaire verantwoordelijkheid voor de realisatie van de IKC's ligt bij de schoolbesturen, de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk. De gemeenten hebben hierin vooral een faciliterende, regisserende en stimulerende rol.

De samenwerking tussen school, peuterspeelzaalwerk en kinderopvang wordt op dit moment bemoeilijkt doordat:

- de toenemende concurrentie tussen peuterspeelzalen en kinderopvang (door teruglopende bezetting) ervoor zorgt dat de samenwerking stagneert;
- peuterspeelzaalwerk en kinderopvang nog steeds deels hun eigen wetten en regels hebben (met name ook een andere CAO) waardoor samenwerking en gezamenlijke inzet van personeel bemoeilijkt wordt;
- het financiële regime voor peuterspeelzaalwerk en kinderopvang verschillend is, waardoor er soms grote verschillen zijn in kosten voor ouders en ook gebruik van beide voorzieningen (soms gedurende een deel van de dag) administratief apart geregeld moet worden.

Onderwijs en ouders zijn daarom, met de ontwikkeling van IKC's, gebaat bij de harmonisatie en integratie van peuterspeelzalen en kinderopvang.

Lokaal

In Almere lopen verschillende initiatieven voor het vormen van IKC's. Deels gaat het om nieuwe initiatieven, deels om de doorontwikkeling van bestaande Brede Scholen naar een nieuwe organisatievorm. In Poort is inmiddels de eerste Almeerse Sterrenschool 'De Ruimte' van start gegaan.

Te verwachten is dat in de toekomst meer initiatieven worden ontwikkeld van de samenwerkende kernpartners. Gemeente Almere wil met wethouder Peeters als lid van de "Kopgroep wethouders voor kindcentra" deze ontwikkeling ook zoveel mogelijk stimuleren.

Conclusie: Harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang is een bouwsteen in de ontwikkeling naar IKC's.

3.4 Verzadiging kinderopvangmarkt, bezuinigingen kinderopvangtoeslag

Landelijk

Als gevolg van de marktverzadiging van de kinderopvang en de bezuinigingen op de kinderopvangtoeslag verdampen de wachtlijsten en loopt ook de bezetting op de groepen op de kinderdagverblijven terug. Dit is inmiddels in heel Nederland merkbaar, afhankelijk van de regio in minder en meerdere mate.

De kinderopvang oriënteert zich derhalve op mogelijkheden om de terugloop in de bezetting te beperken en ziet niet alleen kansen in het aanbod van halve dagopvang, maar ook in het aanbod van nog kortere dagdelen. Hierdoor ontstaat concurrentie met het huidige peuterspeelzaalwerk en bestaat de kans dat ook de peuterspeelzaalmarkt versnipperd raakt.

Lokaal

In Almere is sprake van een sterk versnipperde markt van kinderdagverblijven. Maar liefst 58 van de 78 aanbieders van kinderdagverblijven heeft maar één kinderdagopvanglocatie (zie bijlage 3). Voor de samenwerking met onderwijs en het realiseren van een doorgaande leerlijn is dit een onwenselijke situatie. Onderwijsorganisaties hebben in Almere met erg veel aanbieders te maken om tot gezamenlijke afspraken te komen voor de overdracht van met name doelgroepeuters. In de uitwerking van de harmonisatie is het van belang om te kijken hoe de versnippering van peuteropvang beperkt kan worden.

Conclusie: Het is van belang om in de uitwerking van de harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang te sturen op het zoveel mogelijk vermijden van de versnippering van de peuteropvang.

3.5 Kwaliteit kinderopvang versus kwaliteit peuterspeelzalen

Landelijk

Per 1 augustus 2010 is in de Wet Kinderopvang en Kwaliteitseisen Peuterspeelzalen de definitie van kinderopvang aangepast. Hieraan is toegevoegd dat kinderopvang ook moet bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen. Hiermee is een belangrijk verschil tussen het aanbod van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang komen te vervallen. Landelijk zijn echter peuterspeelzalen van oudsher altijd veel meer gericht geweest op de ontwikkeling van kinderen en de voorbereiding op de basisschool. Dit verschil is niet zomaar weggewerkt. Ook is de afgelopen jaren vooral op peuterspeelzalen geïnvesteerd in het aanbod van VVE-programma's, mede omdat het grootste deel van de doelgroep voor VVE zich op de peuterspeelzalen bevindt.

Het is echter landelijk wel merkbaar dat de kinderopvang een inhaalslag aan het maken is. Zo wordt op steeds meer kinderdagverblijven ook met VVE-programma's gewerkt en wordt een ontwikkelingsgericht aanbod steeds meer standaard onderdeel van het dagprogramma van kinderdagverblijven.

Lokaal

In Almere sprake is van een zeer versnipperd aanbod van kinderdagverblijven (78 aanbieders). Hierdoor is het niet eenvoudig om een totaalbeeld te vormen van de kwaliteit van het aanbod van alle aanbieders. Bekend is wel dat er grote verschillen zijn in de kwaliteit van het aanbod van de verschillende kinderopvangaanbieders.

De gemeente heeft bij de kinderopvangaanbieders al eerder aangedrongen op de kwaliteit van het aanbod. Een viertal kinderdagopvangaanbieders (Partou, La Luna, Speel-Mere en UK) heeft daarop in november 2011 een handvest opgesteld waarin 11 richtlijnen zijn opgenomen ten aanzien van de kwaliteit van de kinderopvang. In dit handvest is ook de ontwikkeling van het kind als richtlijn opgenomen. De vier aanbieders willen hiermee hun kwaliteit borgen en waar mogelijk verhogen.

Naast bovengenoemde aanbieders werkt ook een aantal andere aanbieders in Almere met een VVE-programma.

Het aanbod van VVE in het peuterspeelzaalwerk is volledig in handen van de Schoor. Alle locaties van de Schoor zijn dan ook VVE-locaties. De samenwerkende scholenorganisaties en kinderopvangorganisaties zijn goed tevreden met de kwaliteit die de Schoor biedt. In de uitwerking van de harmonisatie is het van groot belang dat deze opgebouwde expertise niet verloren gaat.

Conclusie: Het behoud van de kwaliteit van de huidige peuterspeelzalen en, waar nodig, de verbetering van de kwaliteit van de kinderopvang is van belang en dient te worden meegenomen in het traject van harmonisatie.

3.6 Bezuinigingen gemeenten en wachtlijsten peuterspeelzaalwerk

Landelijk

Als gevolg van noodzakelijke bezuinigingen is in veel gemeenten in Nederland de keuze gemaakt om de subsidiegelden voor het peuterspeelzaalwerk voornamelijk in te zetten voor de zogenaamde doelgroeppeuters en het VVE-aanbod. In een aantal gemeenten (zoals Breda) is zelfs besloten om helemaal geen subsidie meer beschikbaar te stellen voor 'reguliere' peuterspeelzaalgroepen. Als gevolg hiervan zijn landelijk al heel veel peuterspeelzalen gesloten.

In steeds meer gemeenten ontstaan, mede door deze bezuinigingen, wachtlijsten voor het peuterspeelzaalwerk. Dit wordt inmiddels versterkt doordat als gevolg van de bezuinigingen op de kinderopvangtoeslag ouders (gedeeltelijk) stoppen met werken of overstappen naar de informele opvang (door familie en vrienden). Hierdoor ontstaat een weer groeiende vraag naar peuterspeelzaalwerk.

Doordat in harmonisatietrajecten een deel van de gemeentefinanciering wordt omgebogen naar het Rijk, komen middelen beschikbaar. Dit kan gebruikt worden voor realisatie van extra aanbod. Ook kan, door het toelaten van de peuteropvang in de 'markt' van de kinderopvang, dit aanbod mogelijk door meer aanbieders gerealiseerd worden.

Lokaal

In Almere is sprake van flinke wachtlijsten in de peuterspeelzalen. Deze zijn in eerste instantie voornamelijk veroorzaakt door de bezuinigingen die vanuit het Rijk werden opgelegd aan de gemeente, waardoor veel locaties moesten sluiten. De lokale kinderopvangaanbieders nemen weliswaar meer en meer het initiatief om peuteropvanggroepen te starten, maar dit is tot op heden onvoldoende om de wachtlijsten terug te dringen.

Conclusie: Met de harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang ontstaan mogelijkheden om de wachtlijsten in het peuterspeelzaalwerk op te lossen.

3.7 Uitspraak rechtbank Middelburg

Landelijk

Onlangs is door de Rechtbank Middelburg een vonnis gewezen waarin de rechter aangeeft dat peuteropvang niet in aanmerking komt voor kinderopvangtoeslag en dat de ouder die ervan gebruik heeft gemaakt de ontvangen toeslag moet terugbetalen aan de Belastingdienst. Het feit dat de peuteropvang was geregistreerd in het Landelijk Register Kinderopvang deed volgens de rechter niet terzake. Kort samengevat is het argument van de rechtbank: peuterspeelzaalwerk is in de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (Wkkip) expliciet uitgesloten van de toeslagregeling en het peuteropvang aanbod heeft - ondanks registratie in het Landelijk Register Kinderopvang - specifieke kenmerken van peuterspeelzaalwerk, waardoor het niet in aanmerking komt voor kinderopvangtoeslag.

De gevolgen van dat besluit kunnen groot zijn aangezien alle ouders in Nederland die gebruik maken van een peuteropvangaanbod en toeslag hebben ontvangen daarmee het risico lopen op een claim van de Belastingdienst. Het is op dit moment afwachten welke maatregelen minister Kamp gaat nemen om deze onduidelijkheid weg te nemen.

Lokaal

Gemeente Almere bevindt zich nog in de onderzoeksfase voor de harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang. Hierdoor is er ruimte om de maatregelen van minister Kamp af te wachten en hierop zo nodig te anticiperen.

Conclusie: Het is raadzaam om voor het definitief vaststellen van de verdere uitwerking van de harmonisatie, af te wachten met welke maatregelen minister Kamp gaat komen.

4. VVE-aanbod Almere

Vanuit de Wet OKE is het noodzakelijk om binnen een gemeente voldoende kindplaatsen met een VVE-aanbod te realiseren, om alle doelgroeppeuters een VVE-aanbod te kunnen doen. Daarnaast heeft de gemeente een inspanningsverplichting voor het bereik van 100% van de doelgroepkinderen.

4.1 Breed VVE-aanbod

Om een zo breed mogelijk aanbod te kunnen realiseren en tegelijkertijd zoveel mogelijk segregatie te voorkomen, wil gemeente Almere VVE bij voorkeur op zoveel mogelijk peuterspeelzalen en kinderdagverblijven aanbieden. Hierbij wordt afgezien van aparte VVE-groepen, die alleen bestaan uit doelgroeppeuters. Door VVE breed op veel locaties aan te bieden, is er sprake van gemengde groepen, met alle voordelen van dien. Veel gemeenten investeren voor een breed VVE-aanbod in opleidingen van kinderopvang- en peuterspeelzaalleidsters. Bij een breed aanbod van VVE wordt ook de keuzevrijheid voor ouders verbeterd, omdat het dan niet meer uitmaakt welke voorschoolse voorziening de doelgroeppeuter bezoekt.

4.2 Bereik VVE-aanbod

Landelijk wordt als definitie voor doelgroeppeuters gewerkt met de gewichtenregeling vanuit het onderwijs. Deze gewichtenregeling is gebaseerd op het opleidingsniveau van ouders. Het gewenste bereik van het VVE-aanbod in de voorschoolse voorzieningen wordt dan ook afgeleid van het aantal 4- en 5-jarige gewichtenkinderen op de basisscholen in de gemeente. De berekening van het gewenste bereik vindt plaats door de toepassing van een vermenigvuldigingsfactor. De financiering en de afrekening van de VVE-middelen vanuit de overheid is op deze berekening van het gewenste bereik gebaseerd.

In Almere starten peuters met VVE vanaf 2,5 jaar, dus wordt het aantal doelgroeppeuters bepaald door de vermenigvuldigingsfactor 0,75 te gebruiken (2,5 tot 4 jaar is 1,5 leeftijdjaar, 4 en 5-jarigen zijn 2 leeftijdjaren). Op 1 oktober 2011¹ waren er in Almere 529 gewichtenleerlingen van 4 en 5 jaar. Dit betekent dat de gemeente in 2012 minimaal voor 397 peuters ($0,75 \times 529$) een VVE-aanbod moet hebben.

Op dit moment maken 444 doelgroeppeuters gebruik maken van een VVE-aanbod van vier dagdelen per week bij stichting De Schoor. Daarnaast blijkt uit een opgave van de kinderopvang dat 132 peuters op kinderdagverblijven inmiddels een VVE-aanbod krijgen. Dit betekent dat Almere in theorie ruimschoots voldoet aan de wettelijke eis van voldoende aanbod van VVE-plaatsen op basis van de gewichtenregeling. In Almere wordt echter, net als overigens in veel andere gemeenten, een bredere definitie van doelgroeppeuters gehanteerd. Dit komt omdat in de praktijk gebleken is dat een deel van de peuters met (taal)achterstand buiten deze definitie valt.

Per 1 april 2012 stonden bij stichting De Schoor 26 peuters van $> 2,5$ jaar op de wachtlijst voor twee extra dagdelen VVE. Deze groep peuters is in ieder geval te betitelen als non-bereik van VVE.

4.3 Doelgroepdefinitie

Op 10 mei 2012 heeft de gemeentelijke Werkgroep VVE de doelgroepdefinitie voor peuters als volgt vastgesteld:

- het kind heeft een gewicht conform de gewichtenregeling en/of
- de ouders spreken thuis geen Nederlands en/of
- de (taal)omgeving van de peuter is onvoldoende stimulerend en/of
- het kind loopt risico op een sociaal-emotionele ontwikkelingsachterstand.

¹ Etalagebestand 'Aantal leerlingen BO per hoofd- en nevenvestiging per gewicht naar leeftijd' ministerie OCW (www.data.duo.nl/organisatie/open_onderwijsdata/Primair_onderwijs/datasets)

Als we alle peuters met (taal)achterstand willen bereiken moeten we dus uitgaan van een hoger aantal doelgroepeuters dan de uitkomst van bovenstaande berekening. In september 2012 zal de Werkgroep VVE de definitie voor doelgroepkleuters in het basisonderwijs vaststellen.

4.4 VVE in de kinderopvang

Meer dan de helft van de Almeerse peuters zit op een kinderdagverblijf. Zeven kinderopvangorganisaties hebben de afgelopen periode subsidie gekregen van de gemeente Almere om een VVE-aanbod op te zetten. Daarnaast hebben andere organisaties vanuit andere bronnen een VVE-aanbod opgezet. De gemeente heeft in de zomer van 2012 een enquête uitgezet onder kinderopvangorganisaties (en basisscholen en peuterspeelzalen) om meer inzicht te krijgen in het aantal (doelgroep)kinderen, een eventueel VVE-aanbod en de uitstroom naar basisscholen. Half of eind september zullen de gegevens uit de enquête beschikbaar zijn in de vorm van zogenaamde wijkanalyses.

4.5 Extra VVE-gelden G4/G33

Vanuit het Plan Extra VVE zal de komende jaren worden ingezet op uitbreiding en kwaliteitsverhoging VVE in de kinderopvang. Met dit plan "Effectief benutten van extra leertijd voor jonge kinderen" heeft gemeente Almere zich voor 2015 tot doel gesteld om 700 voorschoolse VVE-plaatsen gerealiseerd te hebben.

De toeleiding naar VVE richtte zich tot nu toe op de peuterspeelzalen. Met het verbreden van de toeleiding naar de kinderdagverblijven, dat eveneens deel uitmaakt van het Plan Extra VVE, zullen minder doelgroepkinderen buiten de boot vallen en hebben ouders meer keuzemogelijkheden.

Een onderdeel van de toeleiding is het verzamelen van gegevens, over bereik maar ook over non-bereik en de redenen voor non-bereik. Volgens de planning zal de verbrede toeleiding en het verzamelen van relevante gegevens ingaan per 1 september 2012.

5. Scenario's harmonisatie peuterspeelzalen en kinderopvang

In de uitwerking van de harmonisatie van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang kan gekozen worden uit drie scenario's. Deze scenario's zijn in dit hoofdstuk op een rij gezet. Als eerste is er aandacht voor de uitgangspunten die gemeente Almere hanteert bij een mogelijke uitwerking van de harmonisatie.

5.1 Uitgangspunten gemeente Almere

In de uitwerking van de mogelijke harmonisatie van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang zijn de volgende uitgangspunten van gemeente Almere van belang:

- maximaal bereik van alle kinderen met (taal)achterstanden;
- voorkomen van segregatie;
- oplossen van de wachtlijsten voor peuterspeelzaalwerk;
- behoud van de huidige samenwerking van partners in de (ontwikkeling van) Brede Scholen en IKC's;
- behoud van de kwaliteit van het huidige VVE-aanbod en de doorgaande lijn naar het onderwijs;
- een transparant subsidiestelsel, waarmee de kosten voor het reguliere peuterwerk en het VVE-aanbod goed/beter beheerst kunnen worden;

5.2 Drie scenario's ten aanzien van de harmonisatie peuterspeelzalen en kinderopvang

Als gekeken wordt naar de ontwikkelingen in de verschillende gemeenten in Nederland ten aanzien van de harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang, dan kan dit samengevat worden in de volgende drie scenario's:

Scenario 1: Uitsluitend uitvoering wettelijke taken en bestuursafspraken

In dit scenario voert de gemeente uitsluitend haar wettelijke taken uit (Wet OKE) en de taken die voortvloeien uit de "Bestuursafspraken G4/G33 – Rijk *Effectief benutten van vve en extra leertijd voor jonge kinderen*". Dit zijn de bestuursafspraken die de G4/G33-gemeenten met de Minister van Onderwijs hebben gemaakt. Dit betekent dat vooral wordt ingezet op:

- kwaliteitsverhoging in de uitvoering van VVE;
- uitbreiding van het aantal plaatsen VVE en verbetering van de toeleiding van kinderen naar VVE.

De gemeente neemt in dit geval geen initiatief richting de harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang. Zij laat verdere stappen in deze ontwikkeling volledig aan de aanbieders over.

Scenario 2: Fusie/overname peuterspeelzalen door/ met kinderopvang

(gemeenten Amstelveen, 's-Hertogenbosch, Leudal)

Bij dit scenario wordt het peuterwerk geïntegreerd in de kinderopvang. De subsidie van de gemeente wordt hierbij verlegd naar (een of meer) kinderopvangaanbieder(s). Doel daarvan is om geïntegreerde voorschoolse voorzieningen te creëren. Concreet betekent dit dat de gesubsidieerde peuterspeelzalen worden overgeheveld naar één of meerdere kinderopvangaanbieders. Er zal een fusie met of een overname van de peuterspeelzalen plaatsvinden.

Scenario 3a: Vraagfinanciering voor huidige aanbieders

(gemeenten Oss, Deventer, Groningen, Schouwen-Duivenland, Leeuwarden, Westland)

Binnen dit scenario wordt uitgegaan van aanpassing van de subsidierelaties met de bestaande aanbieders van peuterspeelzaalwerk. De bestaande aanbieders vormen hun aanbod van peuterspeelzalen om tot een aanbod dat geregistreerd kan worden als kinderopvang. De gemeente koopt hierbij uitsluitend plaatsen in bij de aanbieders die op dit moment (2012) ook het gesubsidieerde peuterspeelzaalwerk binnen de gemeente aanbieden.

Scenario 3b: Vraagfinanciering voor meer aanbieders

Dit scenario is een uitbreiding van scenario 3a. De 'markt' wordt nu ook opengesteld voor andere aanbieders. Voor gemeente Almere betekent dit dat de huidige subsidierelatie met de twee peuterspeelzaalaanbieders wordt uitgebreid tot een subsidie-/inkooprelatie met alle aanbieders die voldoen aan de prijs- en kwaliteitseisen die de gemeente stelt. Naast kinderopvangaanbieders zou in dit scenario in principe ook het primair onderwijs in aanmerking kunnen komen voor financiering/inkoop van peuterplaatsen door de gemeente voor ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag.

5.3 Afwegingen toekomstscenario voor Almere

In onderstaande opsomming worden de belangrijkste en specifieke voor- en nadelen van de verschillende scenario's benoemd en tegen elkaar afgewogen voor Almere.

Scenario 1: Uitsluitend uitvoering wettelijke taken en bestuurlijke afspraken

Het grootste voordeel van het uitsluitend uitvoeren van de wettelijke taken en bestuurlijke afspraken is dat dit het minste tijd kost. Het nadeel is echter dat onduidelijk is op welke termijn er verdere stappen in de richting van harmonisatie van voorschoolse voorzieningen worden gezet.

Gezien de wens voor een dekkend aanbod VVE, de huidige wachtlijsten in het peuterspeelzaalwerk en het groeiende aanbod van relatief dure peuterspeelzalen (van kinderopvangaanbieders), is het wenselijk voor Almere om verdere stappen te zetten naar de harmonisatie van de peuterspeelzalen en de kinderopvang. Daarnaast biedt de harmonisatie ook een betere basis voor de verdere ontwikkeling van IKC's binnen de gemeente: een basisschool kan één partner kiezen voor opvang voor 0-4 jaar, peuterarrangementen, VVE en opvang voor 4-12 jaar.

Het is niet wenselijk voor Almere om voor scenario 1 te kiezen, omdat de in deze notitie genoemde problemen dan niet worden opgelost.

Scenario 2: Fusie/overname peuterspeelzalen door/met kinderopvang

De voor- en nadelen van scenario 2 zijn als volgt.

De voordelen zijn:

- + directe/snellere integratie van kinderopvang en peuterwerk;
- + kansen voor efficiencyvoordelen door combinatiemogelijkheden in het aanbod en de inzet van personeel;
- + ervaring kinderopvang (wet- en regelgeving, cao, etc.) is reeds in huis;
- + mogelijkheid om selectief te zijn in keuze van aanbieders voor de overname, hierdoor kan geselecteerd worden op kwaliteit.

De nadelen zijn:

- aantasting autonomie huidige aanbieders gesubsidieerd peuterwerk om zelf keuzes te maken over inrichting en organisatie van het aanbod;
- (mogelijk lastig) vervolgtraject nodig om fusie/overname - mogelijk op basis van inschrijving - verder uit te werken;
- kans op marktverstoring doordat mogelijk relatief sterkere partijen ontstaan;
- onduidelijk of er bij de huidige ontwikkelingen van een krimpende markt nog voldoende interesse is bij de huidige dagopvangaanbieders om het aanbod over te nemen en om te vormen naar een aanbod dat geregistreerd wordt als kinderopvang;
- mogelijk zijn niet alle locaties even aantrekkelijk voor dagopvangaanbieders;
- kans op verlies van werkgelegenheid; er dienen goede afspraken te worden gemaakt over de overname van (het relatief dure) personeel, omdat bij veel kinderopvangaanbieders op dit moment sprake van personeelsoverschot als gevolg van de terugloop in de bezetting.

De fusie of overname van de peuterspeelzalen met/door de kinderopvang is een traject dat zorgvuldig moet worden uitgevoerd. Aangezien in Almere sprake is van veel kinderopvangaanbieders is, kan de selectie van de overname-/fusiekandidaten lastig zijn. Er kan gekozen worden voor het uitschrijven van een zogenaamde tender. Geïnteresseerde partijen dienen een plan in te dienen op basis waarvan een selectie plaatsvindt. Hiervoor is draagvlak bij de huidige aanbieders nodig. Bij onvoldoende draagvlak is scenario 2 niet te adviseren.

In Almere is het verder wenselijk om dit traject ook vooral wijkgericht aan te pakken, omdat al sprake is van samenwerking tussen peuterspeelzaal en kinderopvangpartners. Zo ligt het voor de hand om in geval van bestaande samenwerking op locaties, de samenwerkende partij aan te wijzen als overnamekandidaat voor de betreffende peuterspeelzaallocatie.

Stichting Vrije Peuterspeelzaal heeft overigens in Brede Schoolverband een eigen kinderopvangpartner gevonden, het zou een logische keuze zijn om de Vrije Peuterspeelzaal hierin op te laten gaan. Binnen scenario 2 zal dan ook met name de fusie/overname van de peuterspeelzalen van stichting De Schoor gerealiseerd moeten worden.

Scenario 3a: Vraagfinanciering voor huidige aanbieders

De voor- en nadelen van scenario 3a zijn als volgt.

De voordelen zijn:

- + behoud autonomie aanbieders peuterwerk om zelf keuzes te maken over inrichting en organisatie van het aanbod;
- + in de praktijk blijkt dat met dit scenario de peuterspeelzaalaanbieders nogal eens zelf in tweede instantie tot een fusie/overname met de kinderopvang komen, veelal is dit een betere basis dan wanneer deze opgelegd wordt;
- + (meer) zekerheid dat expertise en personeel van huidige peuterspeelzalen behouden blijft.

De nadelen zijn:

- expertise wet- en regelgeving kinderopvang moet (deels) nog opgebouwd worden bij huidige aanbieders;
- risico bestaat dat huidige aanbieders in een sterke concurrentiepositie geholpen worden in verhouding tot de kinderopvangaanbieders;
- er wordt een kinderopvangaanbieder toegevoegd aan de reeds lange lijst van aanbieders;
- er zijn geen efficiencyvoordelen te behalen door combinatiemogelijkheden in het aanbod en de inzet van personeel; de integratie van het kinderopvang- en peuteropvangaanbod wordt namelijk pas gerealiseerd als partijen zelfstandig voor fusie/overname kiezen of als peuteropvangaanbieder ook dagopvang in de markt zet (dit laatste is lastig i.v.m. de krimpende markt van de dagopvang);
- onderwijs heeft voorlopig nog te maken met verschillende aanbieders van kinderopvang en peuteropvang, dit zal naar verwachting pas op de langere termijn gaan verschuiven/veranderen;
- keuzevrijheid voor ouders blijft beperkt tot huidige aanbieders, dit zou je kunnen bestempelen als marktverstoring.

Het is mogelijk om scenario 3a als tijdelijke situatie te kiezen en daarna over te stappen op scenario 3b (zie hierna). Hiermee krijgen de huidige aanbieders de tijd om hun aanbod om te vormen, expertise op te bouwen en (indien nodig) een efficiëncyslag te maken om tot een marktconforme kostprijs te komen.

Scenario 3a zonder opvolging door scenario 3b is geen wenselijke situatie, omdat de gemeente dan bepaalt wie het aanbod van peuteropvang voor ouders zonder recht op kinderopvangtoeslag aanbiedt. Hierdoor is dan geen sprake van marktwerking. Daarnaast wordt, als gevolg van de krimpende markt van kinderopvang, de integratie van peuterspeelzalen met de kinderopvang niet verder gestimuleerd.

Scenario 3b: Vraagfinanciering voor meer aanbieders

In de onderstaande opsomming van voor- en nadelen wordt uitgegaan van de situatie waarin de huidige aanbieders eerst de tijd krijgen om hun aanbod 'in de markt' te zetten (conform scenario 3a) en daarna ook andere aanbieders toe kunnen treden.

De voordelen zijn:

- + behoud autonomie aanbieders peuterwerk om zelf keuzes te maken over inrichting en organisatie van het aanbod;
- + in de praktijk blijkt dat met dit scenario de peuterspeelzaalaanbieders nogal eens zelf in tweede instantie tot een fusie/overname met de kinderopvang komen, veelal is dit een betere basis dan wanneer deze opgelegd wordt;
- + (meer) zekerheid dat expertise en personeel van huidige peuterspeelzalen behouden blijft;
- + huidige aanbieders krijgen in dit scenario de ruimte/tijd voor de cultuurverandering van gesubsidieerde instelling naar marktpartij (naar ondernemer), zonder dat zij direct hoeven te concurreren;
- + mogelijkheid om te sturen op het aantal aanbieders, omdat (kwaliteits)eisen aan het aanbod gesteld worden;
- + geen marktverstoring;
- + uitbreiding van keuzevrijheid van ouders.

De nadelen zijn:

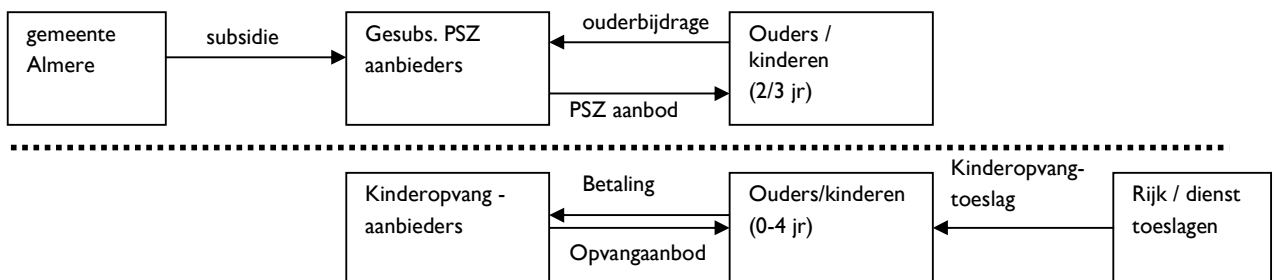
- expertise wet- en regelgeving kinderopvang moet (deels) nog opgebouwd worden bij huidige aanbieders;
- risico bestaat dat huidige aanbieders in een sterke concurrentiepositie geholpen worden in verhouding tot de kinderopvangaanbieders;
- er wordt een kinderopvangaanbieder toegevoegd aan de reeds lange lijst van aanbieders;
- er zijn geen efficiencyvoordelen te behalen door combinatiemogelijkheden in het aanbod en de inzet van personeel; de integratie van het kinderopvang- en peuteropvangaanbod wordt namelijk pas gerealiseerd als partijen zelfstandig voor fusie/overname kiezen of als peuteropvangaanbieder ook dagopvang in de markt zet (dit laatste is lastig i.v.m. de krimpende markt van de dagopvang);
- onderwijs heeft voorlopig nog te maken met verschillende aanbieders van kinderopvang en peuteropvang, dit zal naar verwachting pas op de langere termijn gaan verschuiven/veranderen;
- gemeente krijgt naar verwachting te maken met meer partijen waar peuterplaatsen ingekocht gaan worden (meer subsidierelaties) dan nu, dit vraagt extra administratie;
- goede kwaliteitseisen en extra zorg voor kwaliteitsbewaking van het aanbod nodig.

Indien een opgelegde fusie/overname onvoldoende draagvlak heeft onder de huidige aanbieders, kan het beste gekozen worden voor scenario 3a gevolgd door scenario 3b. In de uitwerking dient de termijn bepaald te worden waarop scenario 3b wordt ingezet.

5.4 Schema scenario 2 en 3

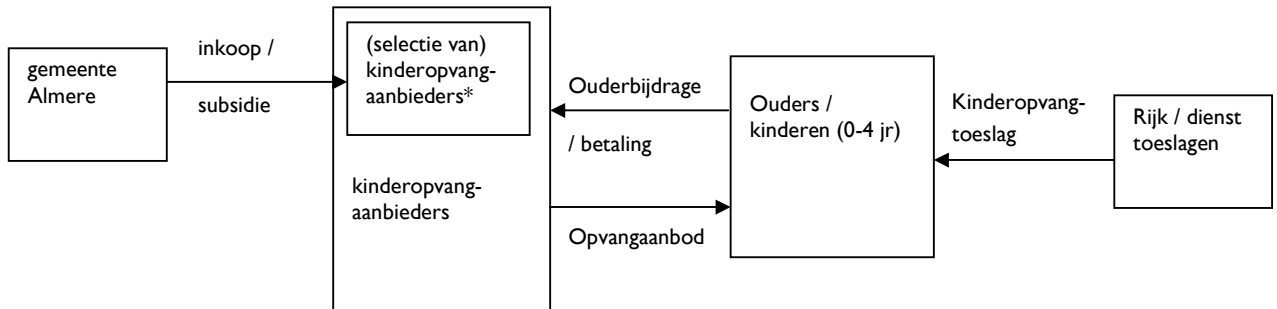
In het onderstaande is de overgang van de huidige situatie naar de nieuwe situatie (van scenario 2 of 3) in beeld gebracht.

Huidige situatie (en scenario 1):

Scenario 2: Fusie/overname peuterspeelzalen door/ met kinderopvang en Scenario 3: Vraagfinanciering

* aanbieders die voldoen aan de kwaliteitseisen van de gemeente voor inkoop van peuterplaatsen

5.5 Advies keuze scenario

Voor de uitwerking van de harmonisatie is in overleg met de peuterspeelzaalaanbieders, een selectie van kinderopvangaanbieders en het primair onderwijs een voorkeursscenario vastgesteld. Als scenario is gekozen voor scenario 2, de overname van de peuterspeelzalen door kinderopvangaanbieders.

Per wijk / per locatie wordt de overname van de peuterspeelzaallocaties door kinderopvangaanbieders uitgewerkt. Het behoud van personeel, kwaliteit en de samenwerking met onderwijs is hierbij een belangrijk uitgangspunt. De keuze van de kinderopvangaanbieders zal gebaseerd worden op nog vast te stellen selectiecriteria en kwaliteitseisen.

De afgelopen maanden is binnen gemeente Almere een zogenaamde wijkanalyse uitgevoerd. De eerste resultaten zijn inmiddels beschikbaar, maar moeten nog verder geanalyseerd worden. Hieruit komt naar voren wat de behoefte aan voorschoolse voorzieningen is er per wijk en welk aanbod er reeds bestaat. Ook worden bestaande samenwerkingsverbanden inzichtelijk gemaakt. In de uitwerking van de overname van de peuterspeelzalen worden de resultaten van deze wijkanalyse meegenomen en wordt zoveel mogelijk aangesloten bij al bestaande samenwerkingsverbanden.

Het jaar 2013 wordt bestempeld als overgangsjaar, waarin al ingezet wordt op het oplossen van de wachtlijsten. Hiertoe blijft De Schoor zich binnen de beschikbare financiële ruimte richten op de realisatie van zoveel mogelijk plaatsen en een optimale bezetting van de huidige peuterspeelzaallocaties. Daarnaast zet De Schoor het beleid voort om ouders/verzorgers van peuters die gebruik kunnen maken van kinderopvangtoeslag bij aanmelding actief te wijzen op de mogelijkheid gebruik te maken van kinderopvang, om zodoende zoveel mogelijk ruimte te creëren voor ouders/verzorgers die geen gebruik kunnen maken van deze toeslag. Kinderopvangaanbieders werken in 2013 aan de verdere uitbouw van peuterarrangementen van ca. 3 uur per dagdeel.

6. Uitwerking harmonisatie peuterspeelzaalwerk en kinderopvang

In dit hoofdstuk wordt uitgelegd wat bij de uitwerking van de harmonisatie van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang komt kijken en wat de gevolgen zijn als gemeente Almere hiervoor kiest.

6.1 Peuterspeelzaalgroepen worden omgezet naar peuteropvang

Als gekozen wordt voor de harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang, dan worden de peuterspeelzalen geregistreerd als kinderopvang. Dit wordt vaak peuteropvang genoemd en moeten zij ook voldoen aan alle eisen voor kinderopvang. Voor de gesubsidieerde peuterspeelzalen in Almere betekent dit (omdat zij op dit moment al met twee MBO3-gediplomeerde leidsters op een groep draaien) vooral de volgende twee aanpassingen:

- de leidsters dienen onder de CAO Kinderopvang gebracht te worden (sinds juni 2011 is een landelijk sociaal plan beschikbaar);
- de huidige maximale groeps grootte moet worden teruggebracht naar 14 peuters.

Het aanbod van kortere dagdelen en 40 weken per jaar kan in de nieuwe situatie gehandhaafd blijven.

Als peuterspeelzaalgroepen zijn omgezet naar kinderopvang, kan een deel van de ouders een beroep doen op de kinderopvangtoeslag. Ouders hebben recht op kinderopvangtoeslag als beide ouders (of de alleenstaande ouder) werken, studeren of een traject volgen (bijvoorbeeld een re-integratietraject of een verplichte inburgeringcursus). Door deze groep gebruik te laten maken van de kinderopvangtoeslag wordt een deel van de huidige subsidiekosten van de gemeente omgebogen naar rijksmiddelen en worden kosten bespaard. De bespaarde kosten kunnen dan bijvoorbeeld ingezet worden om de wachtlijsten op te lossen.

In de afgelopen jaren zijn landelijk veel pilots gedraaid met gecombineerde groepen waarop een deel van de kinderen langere dagdelen (of hele dagen) komt en een deel van de kinderen kortere dagdelen. Hiervoor wordt dan vaak de term 'peuterarrangementen' gebruikt, omdat ouders uit verschillende arrangementen kunnen kiezen. Naast echter de problematiek van een aanbod vanuit twee verschillende organisaties, zoals ook in Almere, wordt hierbij ook vaak onrust op de groep ervaren. Als een deel van de kinderen later wordt gebracht en eerder wordt opgehaald, dan zijn er vier haal-/brenghmomenten waarop veel aandacht van de Pedagogisch Medewerkers (PM-ers) uitgaat naar de ouders. Daarnaast moet kritisch gekeken worden naar de financiële haalbaarheid, omdat er voldoende kinderen lange dagdelen moeten afnemen om deze extra uren van de PM-er(s) te kunnen bekostigen. Per aanbieder en locatie dient gekeken te worden of en welk gecombineerd aanbod tot de mogelijkheden en wensen van ouders behoort. Integratie van korte peuterspeelzaaldagdelen en lange kinderopvangdagdelen op één groep is echter geen voorwaarde voor de harmonisatie van deze werksoorten. Om die reden is in dit rapport gekozen voor de term 'peuteropvang' in plaats van 'peuterarrangementen'.

6.2 Subsidierelatie op basis van vraagfinanciering

Als gekozen wordt voor de harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang, dan kan de nieuwe subsidiestructuur het beste gebaseerd worden op vraagfinanciering. Dit betekent dat de gemeente geen volledige groepen meer financiert, maar de vraag van ouders volgt en dus plaatsen betaalt bij aanbieders daar waar deze bezet zijn. Afspraken over een minimale bezetting of de beslissing om een groep te sluiten bij terugloop van de bezetting zijn dan geen onderdeel meer van de subsidieafspraken of het overleg met de gemeente.

In deze situatie bepaalt de ouder waar hij/zij de peuterplaats af wil nemen. Afhankelijk van het gekozen scenario kan het zijn dat de keuzemogelijkheden voor ouders ook toenemen.

Als gekozen wordt voor vraagfinanciering, dan moet de gemeente bepalen welke prijs zij (maximaal) wil betalen voor het aanbod. Als zij een te hoge prijs betaalt, kan sprake zijn van verkapte subsidie voor een aantrekkelijker aanbod of financiering van andere organisatieonderdelen van de aanbieder. Dit kan leiden

tot marktverstoring. Door gebruik te maken van een maximum uurprijs voor alle aanbieders wordt er tevens voor gezorgd dat de kosten voor gemeente beheerst kunnen worden.

Voor het aanbod van VVE worden landelijk verschillende oplossingen gekozen. Voor VVE-groepen wordt nog regelmatig gekozen voor aanbodfinanciering, omdat er vaak ook niet veel keuzevrijheid is voor ouders van doelgroeppeuters. Het VVE-aanbod wordt echter steeds breder ingezet, ook op locaties/groepen met een beperkt aantal doelgroeppeuters. Om die reden is het wenselijk om tot een eenduidige financieringswijze te komen die zowel ingezet kan worden op groepen met relatief veel doelgroeppeuters, als op groepen met maar enkele doelgroeppeuters (zoals in de kinderopvang). Vraagfinanciering is derhalve ook voor het VVE-aanbod wenselijk.

6.3 Kwaliteitseisen aan het aanbod

Het is als gemeente wenselijk om kwaliteitseisen te stellen aan het aanbod van peuteropvang. Zeker in een gemeente als Almere, met zeer veel kinderopvangaanbieders. Het risico dat het huidige kwalitatief goede aanbod van peuterspeelzaalwerk wordt weggedrukt door een aanbod van kinderopvangaanbieders met een concurrerend lage prijs, maar ook een lage kwaliteit, dient vermeden te worden. Een goede optie voor de gemeente is om alleen plaatsen te bekostigen op locaties die als VVE-locaties zijn geregistreerd en waar sprake is van aantoonbare samenwerking met het basisonderwijs en zorgnetwerken. Dit betekent namelijk dat de aanbieders moeten voldoen aan de eisen die aan VVE vanuit de Wet worden gesteld, aan de aanvullende eisen die in de bestuursafspraken met de Minister zijn vastgesteld (op basis van de resultaten van de bestandsopname VVE zoals deze door de Onderwijsinspectie is uitgevoerd) en aan de eisen die voortkomen uit het gemeentelijk beleid op de Integrale Kindcentra. Dit zorgt voor een kwalitatief goed ontwikkelingsgericht aanbod, dat ook goed is voor peuters die formeel geen VVE-aanbod nodig hebben.

Het is als gemeente wenselijk om kwaliteitseisen te stellen aan het aanbod van peuteropvang. Zeker in een gemeente als Almere, met zeer veel kinderopvangaanbieders. Het risico dat het huidige kwalitatief goede aanbod van peuterspeelzaalwerk wordt weggedrukt door een peuteropvangaanbod van kinderopvangaanbieders met een concurrerend lage prijs, maar ook een lage kwaliteit, dient vermeden te worden. Een goede optie voor de gemeente is om alleen plaatsen te bekostigen op locaties die als VVE-locaties zijn geregistreerd. Dit betekent namelijk dat de aanbieders niet alleen moeten voldoen aan de eisen die aan VVE vanuit de Wet worden gesteld, maar ook aan de aanvullende eisen die in de bestuursafspraken met de Minister zijn vastgesteld (op basis van de resultaten van de bestandsopname VVE zoals deze door de Onderwijsinspectie is uitgevoerd). Dit zorgt voor een kwalitatief goed ontwikkelingsgericht aanbod, dat ook goed is voor peuters die formeel geen VVE-aanbod nodig hebben.

Veel van de grotere kinderopvangaanbieders zien ook het belang van een VVE-aanbod op hun locaties. Het vraagt echter wel de nodige extra investeringen in met name opleidingen en tijd. Maar als de gemeente de VVE-eis ook koppelt aan het wel of niet in aanmerking komen voor bekostiging van plaatsen voor ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag, dan zorgt dit voor een extra stimulans.

Op dit moment wordt binnen gemeente Almere al gewerkt aan het opstellen van kwaliteitseisen en voorwaarden die men aan de peuteropvang wil gaan stellen. De borging van de kwaliteit naar de toekomst behoeft daarbij ook aandacht.

6.4 Harmonisatie van ouderbijdragen

Als peuterspeelzalen en kinderopvang worden geharmoniseerd, dan is het wenselijk om de kosten voor ouders ook te harmoniseren. Dat wil zeggen dat de kosten voor ouders die wel en geen recht hebben op kinderopvangtoeslag gelijkgesteld zouden moeten worden. Hiermee komen ouders met gelijke draagkracht namelijk ook voor dezelfde kosten te staan. Dit betekent in de praktijk dat de ouderbijdrage voor ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag wordt afgestemd op de tabel van de kinderopvangtoeslag. Dit leidt tot de volgende situatie:

- c. *Ouders met recht op kinderopvangtoeslag* betalen het totaalbedrag van de peuteropvang op basis van het geldende tarief aan de peuteropvangaanbieder en ontvangen de kinderopvangtoeslag via de belastingdienst terug.
- d. *Ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag* betalen een inkomensafhankelijke ouderbijdrage aan de peuteropvangaanbieder. De peuteropvangaanbieder ontvangt van de gemeente het verschil tussen het totaalbedrag en de ouderbijdrage. Je zou kunnen zeggen dat de gemeente in dit geval de 'kinderopvangtoeslag' betaalt.

Voor ouders van doelgroeppeuters kan een afwijkende systematiek gelden, hier wordt in hoofdstuk 11 nader op ingegaan.

7. Uitwerking subsidiestelsel

In de nieuwe situatie onderscheiden we twee soorten peuterplaatsen:

- peuterplaatsen voor niet-VVE-peuters van twee dagdelen per week;
- peuterplaatsen voor VVE-peuters van vier dagdelen per week.

De peuterplaatsen voor doelgroep-/VVE-peuters zijn niet alleen het dubbel aantal dagdelen, maar deze plaatsen hebben ook een hoger kostenniveau. Aan VVE-peuters wordt meer tijd besteed, met name voor dossiervorming, overdracht naar school, overleg met ouders en overige betrokkenen en vervanging tijdens het volgen van de noodzakelijk opleiding (incl. periodieke herhaling). Als deze extra kosten apart beschouwd worden, kan je de extra kosten voor VVE-plaatsen splitsen in:

- kosten voor de twee extra dagdelen;
- kosten voor het VVE-aanbod (de extra tijd).

Hierna is deze uitsplitsing gebruikt om het nieuwe subsidiebeleid inzichtelijk te maken.

7.1 Subsidie peuteropvang

Als de huidige peuterspeelzalen zijn geregistreerd als kinderopvang (peuteropvang), dan bestaat de gemeentesubsidie (de inkoop van plaatsen) voor de peuteropvang uit de volgende onderdelen:

PEUTEROPVANG	doelgroepeuters (VVE)		niet-doelgroepeuters (regulier)	
	ouders geen recht op kinderopvangtoeslag	A	subsidie 4 dagdelen subsidie (jaarbedrag) voor VVE-aanbod	C
ouders wel recht op kinderopvangtoeslag	B	subsidie 3 ^{de} en 4 ^{de} dagdeel subsidie (jaarbedrag) voor VVE-aanbod	D	geen subsidie

- ad A De subsidie voor VVE-peuters van ouders zonder recht op kinderopvangtoeslag bestaat uit twee delen:
1. de kosten van het aanbod van 4 dagdelen per week;
 2. het subsidie-jaarbedrag per doelgroepeuter voor de extra tijd die nodig is voor doelgroepeuters in het kader van VVE (door deze subsidie apart te houden, kan deze ook worden verstrekt voor VVE-aanbod binnen de kinderopvang).

Ouders betalen een inkomensafhankelijke ouderbijdrage (zie verder hoofdstuk 11).

- ad B Ouders van doelgroepeuters die recht hebben op kinderopvangtoeslag vragen bij voorkeur over de eerste twee dagdelen kinderopvangtoeslag aan, hiermee komen zij dan namelijk voor dezelfde kosten te staan als ouders van niet-doelgroepeuters. Het betalen van een extra lage ouderbijdrage voor doelgroepeuters leidt nogal eens tot scheve gezichten, omdat ouders van doelgroepeuters niet altijd een laag inkomen hebben².

Daarnaast kiezen ouders van doelgroepeuters niet zelf voor het extra aanbod van het 3de en 4de dagdeel. Het is daarom logisch dat de kosten van het 3de en 4de dagdeel volledig ten laste van gemeente Almere komen.

² Omdat het aanbod als kinderopvang wordt geregistreerd is het niet noodzakelijk om de door de overheid vastgestelde maximale ouderbijdrage voor VVE te hanteren (niet hoger dan ouders betalen volgens de laagste inkomenscategorie van de kinderopvangtoeslag). Deze regelgeving is namelijk specifiek voor peuterspeelzalen.

Naast de subsidie voor het 3de en 4de dagdeel, is voor deze doelgroepeuters ook het subsidie-jaarbedrag voor VVE-aanbod beschikbaar.

- ad C In de nieuwe subsidiestructuur blijft voor ouders van 'reguliere peuters' die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag, subsidie beschikbaar voor het basisaanbod van twee dagdelen per week.
- ad D Ouders met recht op kinderopvangtoeslag betalen aan de peuteropvangaanbieder het geldende uurtarief en ontvangen hierover kinderopvangtoeslag van de Belastingdienst. Voor deze peuters wordt geen subsidie meer betaald.

7.2 Subsidie hele dagopvang

Om het bereik van VVE te maximaliseren is het noodzakelijk om in het nieuwe subsidiestelsel ook rekening te houden met doelgroepeuters die gebruik maken van de dagopvang. Voor de hele dagopvang geldt straks de volgende situatie:

HELE DAGOPVANG	doelgroep (VVE)		geen doelgroep (regulier)	
	ouders wel recht op kinderopvangtoeslag	E	subsidie (jaarbedrag) voor VVE-aanbod	F

- ad E Ook in de hele dagopvang is het subsidie-jaarbedrag per doelgroepeuter beschikbaar. Dit is bedoeld voor de extra tijd die nodig is voor doelgroepeuters in het kader van VVE.

Uitgangspunt hierbij is dat kinderen in de dagopvang voldoende uren afnemen om aan 10 uren VVE per week te komen en er ook sprake is van voldoende spreiding over de week. Mocht er sprake zijn van onvoldoende spreiding (bijvoorbeeld bij één hele dag opvang per week), dan kan de gemeente ervoor kiezen om deze doelgroepeuters een extra dagdeel in de week aan te bieden. Dit betreft naar verwachting maar een beperkt aantal peuters.

- ad F Voor ouders van niet-doelgroepeuters is in de dagopvang geen subsidie beschikbaar.

8. Bevindingen interviews

Er is een interviewronde uitgevoerd onder een selectie van aanbieders/uitvoerders van kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en primair onderwijs in Almere. Tijdens deze interviews is gesproken over de huidige ontwikkelingen, de toekomstvisie en het draagvlak voor de harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang.

Geconcludeerd kan worden dat alle partijen vanuit hun eigen perspectief de voordelen zien van de harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang. Zowel inhoudelijk, financieel als qua transparantie van de gemeentelijke middelen.

Uiteraard is ook gesproken over de zorgen en aandachtspunten die hierbij spelen. De meest relevante zaken zijn hierna (in willekeurige volgorde) genoemd:

Kwaliteit aanbod

De harmonisatie mag er niet voor zorgen dat van de kwaliteit van het aanbod van het huidige peuterspeelzaalwerk verlaagd wordt.

Het is van belang dat het aanbod ook aan blijft sluiten bij de behoefte van ouders.

Er dient niet alleen gestuurd te worden op efficiency, maar er moet ook blijvende aandacht zijn voor de inhoud en kwaliteit van het aanbod.

Het is van belang dat kwaliteitscriteria worden gesteld aan het aanbod dat de gemeente (mogelijk) gaat inkopen.

Er dient voldoende aandacht te zijn voor het behouden/aantrekken van goede leidsters, omdat hiermee de kwaliteit van het aanbod sterk positief beïnvloed wordt.

Samenwerking onderwijs

De huidige versnippering van het aanbod van voorschoolse voorzieningen is onwenselijk en werkt contraproductief in de samenwerking met het onderwijs. Het zou fijn zijn als dit door de harmonisatie verbeterd kan worden.

De samenwerking van de kinderopvang met het primair onderwijs dient (verder) verbeterd te worden.

Vanuit de kinderopvang is ook voor 0-4 jaar sprake een groeiend initiatief tot samenwerking met onderwijs. Ook worden steeds meer pedagogisch medewerkers voor VVE geschoold.

Op een deel van de scholen is weinig tijd beschikbaar (of wordt weinig tijd vrijgemaakt) voor het verder uitwerken van de samenwerking met de voorschoolse voorzieningen.

Concurrentie

Er dient aandacht te zijn voor mogelijke marktverstoring, zo kan bijv. door de harmonisatie De Schoor in een heel sterke concurrentiepositie 'geholpen' worden.

Als gevolg van de verzadiging van de markt en de bezuinigingen op de kinderopvangtoeslag komen veel kinderopvangaanbieders in een kwetsbare situatie met onderbezetting en weinig financiële armslag. Het is wenselijk dat hiermee rekening wordt gehouden.

Er is sprake van veel verschillende huurafspraken met de gemeente en onderwijs, het is wenselijk als voor verhuur van gemeentepanden en schoollokalen aan kinderopvang eenduidig beleid wordt vastgesteld (bij voorkeur op het aantal gebruiksuren per jaar).

De regelgeving omtrent de verhuur van onderwijshuisvesting aan kinderopvang (geen garantie voor langere huurperioden) werkt in de praktijk beperkend. Het is wenselijk als daar iets aan gedaan kan worden.

Er dient gestuurd te worden op het behoud van keuzemogelijkheden voor ouders.

Door kinderopvangaanbieders zijn verschillende initiatieven gestart voor een aanbod van peuterspeelzaalwerk, een aantal met twee leidsters op de groep een aantal met één leidster. Door gebrek aan subsidie is dit aanbod nu relatief duur voor ouders.

Er dient voldoende aandacht te zijn voor de mogelijke gevolgen/knelpunten die veroorzaakt worden door het verschil tussen een welzijnsorganisatie en een commerciële aanbieder van kinderopvang.

Uitwerking harmonisatie

In de uitwerking van de harmonisatie is het behoud van VVE-kennis het en behoud van werkgelegenheid is van groot belang.

Harmonisatie moet niet gezien worden als doel, maar als middel om bijvoorbeeld de realisatie van IKC's te vergemakkelijken/bevorderen.

Het is belangrijk om de segregatie binnen de voorschoolse voorzieningen zoveel mogelijk te voorkomen.

Gemeente Almere mag een nadrukkelijker regierol pakken in de realisatie van dit traject.

VVE-aanbod

in de praktijk blijkt het vormgeven van het VVE-ouderbeleid binnen de dagopvang erg lastig, omdat ouders minder beschikbaar en minder betrokken zijn.

9. Kostprijzen huidig peuterspeelzaalwerk

In dit hoofdstuk zijn de kostprijzen van het huidige peuterspeelzaalwerk op een rij gezet en vergeleken met landelijk gemiddelde cijfers uit onderzoek van de MOgroep³.

In de volgende tabel zijn de kostprijzen van Stichting de Schoor en Stichting Vrije Peuterspeelzaal voor het reguliere aanbod en het VVE-aanbod opgenomen. De cijfers van beide organisaties zijn gebaseerd op de begroting voor 2012.

Kostprijsberekening 2012	De Schoor	Vrije Peuterspeelzaal
ambitieniveau	2 ⁺	1
aantal groepen	95,5*	5
aantal dagdelen per week	191	10
aantal weken per jaar	40	40
aantal uren per dagdeel (gemiddeld)	2,75**	3
Kostprijs regulier aanbod (2 dagdelen)		
totale kosten per jaar (begroting 2012)		€ 90.249
aantal reguliere plaatsen per jaar (2 dagdelen)		55
kostprijs per plaats per jaar		€ 1.641
aantal uren per plaats per jaar		240
kostprijs per plaats per uur		€ 6,84
landelijke gem. kostprijs MOgroep ⁶ (obv capaciteit)		€ 5,83
Kostprijs VVE-aanbod (4 dagdelen)		
totale kosten per jaar	€ 3.518.088	
aantal VVE- plaatsen (4 dagdelen)	778	
kostprijs per VVE-plaats per jaar	€ 4.522	
aantal uren per VVE-plaats per jaar	440	
kostprijs per VVE-plaats per uur	€ 10,28	
landelijke gem. kostprijs MOgroep ⁶ (o.b.v. capaciteit)	€ 7,83	

* hierbij zijn de 10 groepen Speelopvang en Peuteropvang (Campus Caleidoscoop) met plaats voor 8 peuters meegeteld als 5 groepen

** verschillende lengtes van dagdelen, gemiddeld 2,75 uren

*** maximaal 10 plaatsen van één dagdeel per week

Uit bovenstaand overzicht wordt duidelijk dat de kostprijzen per uur voor het aanbod van beide organisaties boven het landelijk gemiddelden liggen zoals dit uit het onderzoek van de MOgroep is gekomen⁶. Hiervoor kunnen verschillende oorzaken zijn, waar in deze fase nog geen nader onderzoek naar is gedaan.

Bij het aanbod VVE moet echter ook rekening worden gehouden met het feit dat de eisen die in 2008 aan VVE werden gesteld (basis voor het onderzoek van de MOgroep) anders waren dan op dit moment, onder andere op basis van de bestuursafspraken van de G33/G4 met het ministerie van OCW verwacht wordt.

³ MOgroep (2009) - Kengetallen bedrijfsvoering 2008 en expertmodellen bedrijfsvoering 2010 voor het Peuterspeelzaalwerk.

10. Maximum uurprijs

Op dit moment wordt op de verschillende peuterspeelzalen in Almere zowel op ambitieniveau 1 (één gediplomeerde leidster) als op ambitieniveau 2 (twee gediplomeerde leidsters) gewerkt. Als de groepen worden omgevormd naar kinderopvang, moeten op alle groepen twee gediplomeerde leidsters ingezet worden en wordt de maximale groepsgrootte teruggebracht naar 14 peuters⁴. Tevens moeten de leidsters, die nu onder de CAO Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening vallen, onder de CAO Kinderopvang gebracht worden.

10.1 Verwachte bezetting

De gemiddelde bezetting van de peuterspeelzalaanbieders ligt op dit moment gemiddeld boven de 98%. Als de groepen verkleind worden van 16 naar 14 peuters, dan zal deze bezettingsgraad in principe nog iets kunnen stijgen.

De prognose van de ontwikkeling van de doelgroep van 2-4 jarigen in Almere geeft de komende jaren een groei aan van het aantal peuters (zie paragraaf 1.2). Ook al zal deze prognose door de huidige economische ontwikkelingen lager uitvallen, toch mag zeker gerekend worden op een kleine groei. Daarnaast betekent de vraaguitval in de dagopvang dat op dit moment merkbaar is dat weer meer peuters gebruik gaan maken van de peuterspeelzalen.

In Almere staat op dit moment nog een groot aantal peuters op de wachtlijst, waardoor verwacht mag worden dat het aantal peutergroepen en/of -locaties zich uit zal gaan breiden. Bij uitbreiding van locaties moet men rekening houden met mogelijk (tijdelijk) een iets lagere bezetting.

Als rekening wordt gehouden met de huidige hoge bezetting (> 98%), de verkleining van de groepen, de verwachte groei van het aantal peuters in de komende jaren en de verwachte uitbreiding van groepen, mag geconcludeerd worden dat voor de peuteropvangsgroepen een bezetting van 95% haalbaar moet zijn.

10.2 Voorstel maximum uurprijs

De aanbieders van peuteropvang moeten in de nieuwe opzet een uurtarief vaststellen op basis waarvan de ouders en de gemeente plaatsen af gaan nemen. Ouders met recht op kinderopvangtoeslag moeten dit uurtarief ook bij de Belastingdienst opgeven bij hun aanvraag van kinderopvangtoeslag.

Voor de gemeente is het van belang om een maximum prijs vast te stellen waarvoor de gemeente peuterplaatsen inkoop voor ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag. Als hiervoor geen maximum wordt gesteld, dan is beheersing van de gemeentesubsidie niet mogelijk. Daarnaast kan men door te hoge uurtarieven (als een vorm van verkapte subsidie) voor marktverstoring zorgen.

Aangezien sprake is van vraagfinanciering, wordt deze maximum kostprijs niet over het aantal beschikbare plaatsen berekend, maar over het aantal bezette plaatsen, oftewel er moet rekening worden gehouden met de bezettingsgraad. Zoals hierboven aangegeven, kan daarbij gerekend worden met een bezetting van 95%.

In onderstaande tabel is de maximum uurprijs op basis van deze bezettingsgraad berekend. Uitgangspunt bij deze berekening zijn de gemiddelde kosten van € 1.505 per peuterplaats per jaar uit het expertmodel 2010 van de MOgroep⁵. Deze kosten zijn voor 2011 verhoogd met 2% en voor 2012 met 2%, dit levert een totaalbedrag van € 25.053 per jaar per peutergroep op.

⁴ Een gecombineerde groep 2- en 3-jarigen vereist de inzet van 1 pedagogisch medewerkster per 7 peuters.

⁵ MOgroep (2009) – *Kengetallen bedrijfsvoering 2008 en expertmodellen bedrijfsvoering 2010 voor het peuterspeelzaalwerk*

	Reguliere
huidige gemiddelde bezetting o.b.v. groepsmaat van 16 peuters	> 98%
voorstel norm minimale bezetting	95%
gemiddeld aantal bezette peuterplaatsen (95% van 14 peuters)	13,3
gemiddelde kosten MOgroep per groep per jaar ambitieniveau 2** (2012)	€ 25.053
gemiddelde kosten MOgroep per peuter per jaar ambitieniveau 2** (2012)	€ 1.884
gem. aantal uren per jaar MOgroep (40 weken x gemiddeld 5,6 uren per week)	224
voorstel maximum uurprijs ambitieniveau 2** (2012)	€ 8,41

* ambitieniveau 2 staat voor een peutergroep waarop twee gediplomeerde MBO3-leidsters worden ingezet

Uiteraard komen de kosten van de verschillende aanbieders niet altijd overeen met landelijke gemiddelden, maar dit zal in de praktijk voor verschillende kostenonderdelen positief en negatief uit kunnen vallen. Zo is het bijvoorbeeld mogelijk dat een locatie relatief hoge huurlasten heeft, maar daardoor bijvoorbeeld wel zorgt voor een extra goede bezetting. Ook kan het zijn dat een aanbieder met andere kosten lager zit en zich deze locatie daardoor kan veroorloven. Kortom, peuterspeelzaalaanbieders worden genoodzaakt om (net als de kinderopvangaanbieders sinds 2005) zich als ondernemers op te gaan stellen.

Over de expertmodellen zegt de MOgroep overigens: "De expertmodellen beogen een verantwoorde prijs-kwaliteitverhouding weer te geven. Verantwoord betekent in dit geval: niet te duur voor ouders en gemeente en een haalbare taak voor het personeel en voor de organisatie."

In hoofdstuk 9 is zichtbaar geworden dat de kosten van de huidige aanbieders boven dit gemiddelde landelijke niveau liggen. Het is wenselijk om kritisch naar dit kostenniveau te kijken, omdat met een hogere uurprijs ook de kosten van ouders hoger zullen zijn. Hier wordt in hoofdstuk 11 nader op ingegaan.

10.2 Huisvesting

Bij de opzet van de vraagfinanciering en het maximum uurtarief dat hierbij wordt gehanteerd, is het uitgangspunt dat de huisvestingskosten in deze uurprijs verdisconteerd zitten en geen aparte subsidieafspraken ten aanzien van de huisvesting gemaakt worden. Aangezien het maximum uurtarief berekend is op basis van landelijke gemiddelden, zit hierin ook een bedrag aan gemiddelde huisvestingskosten verdisconteerd. Als in de praktijk de huisvestingslasten in Almere voor een bepaalde locatie hoger liggen dan dit gemiddelde, dan kan het zijn dat het aanbod op een dergelijke locatie niet rendabel is. Hier zal in de uitwerking nader naar gekeken moeten worden.

10.3 Normbedrag voor aanbod VVE

Zoals reeds eerder genoemd (hoofdstuk 7) kan met een normjaarbedrag voor VVE zowel het VVE-aanbod in de dagopvang vorm worden gegeven als het VVE-aanbod in de peuteropvang. Het is hierbij handiger om met een vast bedrag per peuter te werken dan met een opslag per uur, omdat niet alle kinderen evenveel uren gebruik maken van opvang en de VVE-kosten in principe niet afhankelijk zijn van het aantal uren opvang dat een peuter afneemt. De structurele kosten voor het VVE-aanbod zijn namelijk vooral terug te voeren op extra tijd dat nodig is voor dossiervorming, overdracht naar school, overleg met ouders en overige betrokkenen en vervanging tijdens het volgen van de noodzakelijk opleiding (incl. periodieke herhaling).

Als referentie voor de berekening van het bedrag kan gebruik gemaakt worden van de cijfers die zijn ontleend aan de eerder genoemde publicatie met landelijke gemiddelden van de MOgroep⁶. De prijzen van 2010 zijn hierbij met 2% verhoogd voor 2011 en met 2% voor 2012:

Gemiddelden MOgroep per jaar per peuterplaats	2012
Totale kosten per VVE-plaats – 4 dagdelen	€ 3.485
Totale kosten per reguliere plaats – 2 dagdelen per week	€ 1.566
Totale kosten per reguliere plaats – 4 dagdelen per week	€ 3.132
Verskil VVE-plaats en reguliere plaats	€ 353

Aangenomen mag worden dat het mogelijk is om voor € 353 per doelgroeppouter per jaar een VVE-aanbod vorm te geven. Dit betekent dat een aanbieder voor elke geplaatste doelgroeppouter, naast de subsidie voor 4 dagdelen, een aanvullende subsidie ontvangt van € 353 per peuter. (NB ter indicatie: met € 25 personeelskosten per uur voor een Pedagogisch Medewerker, komt dit overeen met een extra inzet van circa 14 uren per jaar per geplaatste peuter).

Voor de G4/G33 gelden echter voor VVE inmiddels andere eisen en afspraken dan waaraan het VVE-aanbod van de aanbieders uit het onderzoek van de MOgroep destijds moest voldoen. De G4/G33 heeft dit voorjaar met het ministerie van OCW voor de periode 2012 – 2015 zogenaamde bestuursafspraken gemaakt. Naast afspraken voor het VVE-aanbod, zijn hierbij ook afspraken gemaakt voor schakelklassen en zomerscholen.

Voor het VVE-aanbod betekent dit in de praktijk dat meer tijd beschikbaar moet zijn voor onder andere het beter informeren en betrekken van ouders bij het VVE-aanbod. Daarnaast moet het VVE-aanbod ook beter afgestemd worden op de specifieke behoefte van de individuele peuters en moet het aanbod per groep (aantoonbaar) planmatig worden aangepakt en ook periodiek worden geëvalueerd. Geconcludeerd kan worden dat de bovengenoemde inschatting van circa 14 uren per VVE-peuter onvoldoende is om aan alle huidige eisen van het VVE-aanbod te kunnen voldoen. Dit dient nader uitgewerkt te worden, mogelijk dat daarbij gebruik kan worden gemaakt van de resultaten van het hernieuwde onderzoek dat de MOgroep de komende maanden weer landelijk heeft uitgezet.

⁶ MOgroep (2009) - *Kengetallen bedrijfsvoering 2008 en expertmodellen bedrijfsvoering 2010 voor het peuterspeelzaalwerk*

11. Voorstel ouderbijdrage

De hoogte van de ouderbijdrage voor het peuterwerk dient bij voorkeur zoveel mogelijk overeen te komen met de hoogte van de ouderbijdrage voor kinderopvang op basis van de kinderopvangtoeslag. Het is namelijk wenselijk om ouders met vergelijkbare (financiële) draagkracht voor een vergelijkbaar aanbod dezelfde prijs te laten betalen. Dit betekent dat de ouderbijdrage voor peuterwerk bij voorkeur ook inkomensafhankelijk moet zijn.

11.1 Ouderbijdrage reguliere dagdelen

De VNG heeft een adviestabel gemaakt voor de ouderbijdrage peuterwerk 2012. Deze adviestabel is gebaseerd op de tabel van de kinderopvangtoeslag, waarbij gerekend is met het maximum uurtarief van € 6,36. In de adviestabel zijn de 69 verschillende inkomenscategorieën teruggebracht zijn naar 7 om de administratieve lastendruk te beperken.

Adviestabel ouderbijdrage peuterwerk 2012

(op basis van een uurprijs van € 6,36 per uur)

2012		Ouderbijdrage peuterwerk 2012 per uur
Gezamenlijk toetsingsinkomen gezin		1 ^{ste} kind
lager dan	€ 18.546	€ 0,59
€ 18.547	€ 28.515	€ 0,80
€ 28.516	€ 39.137	€ 1,20
€ 39.138	€ 52.779	€ 1,63
€ 52.780	€ 74.992	€ 2,64
€ 74.993	€ 102.756	€ 3,95
€ 102.757	en hoger	€ 4,24

De definitie van het toetsingsinkomen voor de ouderbijdrage peuterwerk is gebaseerd op het voor de kinderopvangtoeslag vastgestelde inkomensbegrip 'verzamelinkomen'. Via deze link is een hulpmiddel beschikbaar om het toetsingsinkomen vast te stellen:

<http://www.toeslagen.nl/particulier/toetsingsinkomen/>

Als bovenstaande adviestabel zonder meer toegepast wordt, dan betekent dit dat de ouderbijdrage voor ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag gebaseerd is op een uurprijs van € 6,36 per uur. Voor de peutergroepen zal echter een hogere uurprijs van toepassing zijn, waardoor ouders die wel recht hebben op kinderopvangtoeslag voor een hogere eigen bijdrage worden aangeslagen. Als de ouderbijdrage voor beide type ouders wordt gelijk getrokken, dan dient de adviestabel te worden omgeslagen naar een ouderbijdrage op basis van de werkelijke uurprijs.

Bij een uurprijs van € 8,41 betekent dit dat ouders over het bedrag tot € 6,36 kinderopvangtoeslag berekend krijgen en het verschilbedrag van € 2,05 (€ 8,41 - € 6,36) per uur volledig zelf moeten betalen. Dit leidt tot de volgende ouderbijdragetabel:

Adviestabel ouderbijdrage per uur
(op basis van een uurprijs van € 8,41 per uur)

Gezamenlijk toetsingsinkomen per gezin 2012		Adviestabel ouderbijdrage per uur
lager dan	€ 18.546	€ 2,64
€ 18.547	€ 28.515	€ 2,85
€ 28.516	€ 39.137	€ 3,25
€ 39.138	€ 52.779	€ 3,68
€ 52.780	€ 74.992	€ 4,69
€ 74.993	€ 102.756	€ 6,00
€ 102.757	en hoger	€ 6,29

Deze tabel geldt dan voor kostwinnersgezinnen, maar komt overeen met de kosten voor ouders die een beroep gaan doen op de kinderopvangtoeslag. Het enige verschil is dat bij de kinderopvangtoeslag meer verschillende inkomensgroepen worden onderscheiden.

Op de peuterspeelzalen worden op dit moment dagdelen van verschillende lengte aangeboden. De dagdelen van De Schoor zijn per locatie verschillend en gemiddeld 2,75 uur, terwijl de dagdelen van de Vrije Peuterspeelzaal 3 uur zijn. In de uitwerking is ervoor gekozen om de lengte van de dagdelen eenduidig op 3 uren vast te stellen. Bij het vergelijken van de gevolgen voor de ouderbijdragen dient hiermee rekening te worden gehouden.

In onderstaande tabel is de ouderbijdrage uit bovenstaande tabel omgerekend naar de kosten per maand voor twee dagdelen van 3 uur per week en vergeleken met de huidige ouderbijdragen van de verschillende aanbieders. Hierbij wordt uitgegaan van 12 maandtermijnen per jaar. In onderstaande tabel is tevens aangegeven hoeveel procent van de ouders in de betreffende inkomenscategorieën valt.

inkomen 2012	ouderbijdrage bij max. tarief € 8,41 per uur	De Schoor 2012		Vrije Peuterspeelzaal 2012*	
		ouderbijdrage**	% ouders	ouderbijdrage**	% ouders
€ 18.546	€ 53	€ 26,50	59%	€ 27,50	13%
€ 28.515	€ 57	€ 36,00		€ 55	23%
€ 39.137	€ 65	€ 54,10	41%	€ 73	64%
€ 52.779	€ 74	€ 54,10		€ 73	
€ 74.992	€ 94	€ 54,10		€ 73	
€ 102.756	€ 120	€ 54,10		€ 73	
hoger	€ 126	€ 54,10		€ 73	

* omgerekend naar 12 maanden per jaar

** de grens van de inkomens lopen niet geheel parallel met de inkomensgrenzen vanuit de tabel van de kinderopvangtoeslag; hier zijn de ouderbijdragen ingedeeld op basis van de dichtstbijzijnde inkomensgrens uit de tabel voor de kinderopvangtoeslag

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de ouderbijdragen van de Vrije Peuterspeelzaal voor de inkomens vanaf circa € 28.546 duidelijk hoger liggen dan de ouderbijdragen van De Schoor. Dit is niet logisch, omdat het aanbod van de Vrije Peuterspeelzaal op ambitieniveau 1 ligt (één gediplomeerde leidster op de groep) en bij de Schoor gewerkt wordt met ambitieniveau 2 (twee gediplomeerde leidsters op de groep). Hierdoor zou je verwachten dat het aanbod van De Schoor duurder zou zijn.

Uit bovenstaande vergelijkingen wordt ook duidelijk dat de ouderbijdrage voor veel ouders gaat stijgen als wordt uitgegaan van het maximum uurtarief van € 8,41 per uur. Het is echter de vraag of het aanbod

van peuteropvang straks voor € 8,41 per uur wordt aangeboden. Als meer aanbieders tot de markt worden toegelaten, zal dit een neerwaarts effect op de prijs hebben. Bij een lagere uurprijs daalt de ouderbijdrage uiteraard mee. In onderstaand overzicht zijn de ouderbijdragen op een rij gezet bij een uurprijs van € 8,00 en € 7,50:

DAGDELEN 3 UUR	ouderbijdrage per maand (12 maanden)		
	€ 8,41 per uur	€ 8,00 per uur	€ 7,50 per uur
inkomen 2012			
€ 18.546	€ 53	€ 45	€ 35
€ 28.515	€ 57	€ 49	€ 39
€ 39.137	€ 65	€ 57	€ 47
€ 52.779	€ 74	€ 65	€ 55
€ 74.992	€ 94	€ 86	€ 76
€ 102.756	€ 120	€ 112	€ 102
hoger	€ 126	€ 118	€ 108

De hoogte van de ouderbijdrage wordt zoals in bovenstaande tabellen zichtbaar, sterk beïnvloed door de hoogte van de uiteindelijke kostprijs van de aanbieders. Over de definitieve hoogte van de ouderbijdragen is op dit moment derhalve nog geen uitspraak te doen.

In het geval de ouderbijdragen in de nieuwe situatie toch een stuk hoger uitvallen dan de huidige ouderbijdragen, dan bestaan verschillende mogelijkheden om dit effect tegen te gaan en/of te verminderen:

- men kan er met aanvullende (tijdelijke) subsidie voor zorgen dat aanbieders bij aanvang een lagere uurprijs kunnen rekenen, hiermee wordt extra tijd geboden om de aanbieder zelf tot een lagere uurprijs te laten komen;
- men kan ervoor kiezen om de ouderbijdrage voor de laagste inkomens (bijvoorbeeld tot 110% van bijstand) op € 0 te stellen, waarmee de toegankelijkheid voor de laagste inkomens wordt gegarandeerd;
- men kan ervoor kiezen om de nieuwe tarieven alleen voor nieuwe ouders in rekening te gaan brengen en de bestaande ouders 'uit te laten lopen'. waardoor bestaande ouders niet met de prijsstijging worden geconfronteerd.

Afhankelijk van het moment en de wijze van invoering, wordt in overleg met de aanbieders gekeken naar de meest wenselijk oplossing hiervoor. Er dient zorgvuldig aandacht te worden besteed aan de communicatie rond een mogelijke prijsverhoging. Het verhogen van de kwaliteit (inzet tweede gediplomeerde leidster en de hogere kwaliteitseisen vanuit de Wet OKE) en de noodzakelijke harmonisatie met de kinderopvang zijn daarbij de belangrijkste argumenten.

Daarnaast is het van belang dat ouders die recht hebben op kinderopvangtoeslag 'gedwongen' worden om deze ook aan te vragen, omdat zij anders ten laste van het gemeentelijke subsidiebudget komen. De kosten zijn voor hen weliswaar gelijk, maar waarschijnlijk zijn er ouders die zich de moeite van het aanvragen van de kinderopvangtoeslag graag willen besparen. Hiervoor kan aan ouders gevraagd worden, indien van toepassing, om een zogenaamde "Verklaring geen recht op kinderopvangtoeslag" te ondertekenen en hierbij (standaard of steekproefsgewijs) een IB-60 formulier van de Belastingdienst toe te laten voegen. Dit formulier, inclusief toelichting, is als bijlage opgenomen in dit rapport. Het is hierbij van belang dat gemeente ook toeziet op een stringente naleving van deze verplichting, omdat er anders een (te) grote druk op het gemeentelijke subsidiebudget voor niet werkende ouders ontstaat.

11.2 Ouderbijdrage VVE

De ouderbijdrage voor een kind in het VVE-peuterwerk wordt bij voorkeur berekend over twee dagdelen. Hiermee wordt de drempel om gebruik te maken van het noodzakelijke derde en vierde dagdeel verlaagd.

Voor de bijdrage van ouders van doelgroepeuters die VVE volgen, kan gekozen worden voor het eerdere advies vanuit het Rijk. In dit advies werd gesteld dat ouders van doelgroepeuters die VVE volgen niet meer zouden moeten betalen dan de kosten voor ouders uit de laagste inkomenscategorie voor dagopvang. Voor 2010 kwam het jaarbedrag voor 10 uur VVE op peuterspeelzalen daarmee uit op € 105 per jaar. Voor 2011 en 2012 is deze regeling echter nog niet vastgelegd. De verwachting is dat deze regeling mogelijk per 2013 weer van kracht wordt. Als deze systematiek wordt doorgerekend voor 2012 dan komt de jaarlijkse bijdrage voor 10 uur VVE voor 2012 uit op € 237 per jaar (€ 19,75 per maand).

Voor de toegankelijkheid van het VVE-aanbod voor doelgroepeuters heeft het zeker voordelen om de ouderbijdrage lager te stellen. Vooral omdat gemeenten een inspanningsverplichting hebben om zoveel mogelijk doelgroepeuters VVE aan te bieden. Er ontstaat daarmee echter wel ongelijkheid in de 'behandeling' van ouders. Ook de beter verdienende ouders van doelgroepeuters komen dan namelijk voor de lage ouderbijdrage in aanmerking.

Het is wettelijk niet noodzakelijk om bovengenoemde regel voor de lage ouderbijdrage voor VVE vanuit de overheid te volgen, omdat dit geldt voor peuterspeelzalen en de nieuwe subsidiesystematiek uitsluitend nog te maken heeft met peuteropvang, dat geregistreerd is als kinderopvang. Het is daarom ook mogelijk om ouders van doelgroepeuters naar inkomen te laten betalen voor de eerste twee dagdelen. Dit laatste heeft als voordeel dat alle ouders bij gelijke draagkracht ook voor dezelfde kosten komen te staan.

12. Gevolgen subsidie gemeente Almere

Als wordt uitgegaan van de harmonisatie van de peuterspeelzalen (omzetten naar kinderopvang) en een nieuwe subsidierelatie met de gemeente op basis van vraagfinanciering, dan kan op basis van eerder berekende uurprijzen een indicatie worden bepaald van de kosten voor gemeente Almere.

12.1 Indicatie gevolgen gemeentesubsidie regulier aanbod

In onderstaande tabel is een indicatie brekend van de gevolgen van de nieuwe subsidiesystematiek voor de subsidiekosten van gemeente Almere. In de berekening is meegenomen:

- de plaatsen voor peuters (vanaf 2 jaar) die nu nog op de wachtlijst staan;
- de plaatsen voor peuters die nu nog niet bereikt worden (geen gebruik maken van voorschoolse voorzieningen en ook niet op de wachtlijst staan);
- de extra plaatsen die nodig zijn voor de verwachte groei door uitstroom uit de kinderopvang.

2012	regulier
huidige subsidie regulier aanbod De Schoor	€ 657.379
huidige subsidie regulier aanbod Vrije Peuterspeelzaal	€ 60.625
totaal huidige subsidie regulier aanbod peuterspeelzalen	€ 718.004
aantal bezette plaatsen (voorjaar 2012)	624
aantal peuters > 2 jaar wachtlijst	332
indicatie aantal peuters dat nog niet bereikt wordt*	190
indicatie toename aantal peuters (door uitstroom kinderopvang)	300
benodigde plaatsen (voor peuters van 2 en 3 jaar)	1.446
REGULIERE SUBSIDIE (2 dagdelen alle peuters)	
percentage ouders met recht op kinderopvangtoeslag**	54%
percentage ouders in aanmerking voor inkoop peuterplaatsen	46%
aantal peuters in aanmerking voor inkoop peuterplaatsen (46% van 1.446)	665
uren per dagdeel	3
uren per jaar (2 dagdelen per week)	240
totaal aantal peuteruren inkoop-plaatsen per jaar	159.638
maximum uurtarief peuteropvang	€ 8,41
subsidiekosten o.b.v. maximum uurtarief (€ 8,41)	€ 1.342.559
ouderbijdrage 'reguliere' peuters***	€ 319.200
indicatie gemeentesubsidie	€ 1.023.359
indicatie extra kosten	€ 305.355

* indicatie non-bereik (par. 2.5) 280 peuters, waarvan circa 90 doelgroepeuters (zie paragraaf 12.2)

** uit inventarisatie van huidige aanbieders

*** aanname gemiddeld € 40 per maand

Uit bovenstaande tabel blijkt dat voor circa € 305.000 aan extra subsidiekosten alle peuters vanaf 2 jaar bereikt kunnen worden.

12.2 Indicatie gevolgen gemeentesubsidie VVE-aanbod

In onderstaande tabel is een indicatie gegeven van de subsidiekosten voor het VVE-aanbod volgens het nieuwe subsidiestelsel voor 2012. In deze berekening is rekening gehouden met een VVE-aanbod voor totaal 700 doelgroepeuters. Dit aantal is ook opgenomen in de gemeentelijke doelstelling.

2012	VVE
huidige subsidie VVE-plaatsen aanbod De Schoor	€ 2.474.309
aantal geplaatste doelgroeppeuters (april 2012)	480
aantal doelgroeppeuters (> 2,5 jr) op wachtlijst	28
inschatting non-bereik peuterspeelzalen	92
inschatting doelgroeppeuters in dagopvang	100
(aanne) totaal aantal doelgroeppeuters*	700
INKOOP 4 DAGDELEN DOELGROEPEUTERS	
aantal doelgroeppeuters peuteropvang	600
4 dagdelen in uren per jaar	480
totaal uren doelgroeppeuters per jaar	288.000
maximum uurtarief peuteropvang	€ 8,41
kosten o.b.v. maximum uurprijs (€ 8,41)	€ 2.422.080
ouderbijdrage doelgroep (obv huidig gemiddelde van € 25 pm)	€ 144.000
indicatie gemeentesubsidie 4 dagdelen	€ 2.278.080
SUBSIDIE VVE-AANBOD PER DOELGROEPEUTER	
subsidiebedrag per doelgroeppeuter per jaar	€ 353
aantal peuters met VVE-aanbod	700
basissubsidie per doelgroeppeuter a € 353	€ 247.100
Totaal inkoop 4 dagdelen en VVE-aanbod	€ 2.525.180
Extra kosten	€ 50.871

* uit gemeentelijke doelstelling van 700 VVE-plaatsen per 2015

Uit bovenstaande berekeningen blijkt dat het huidige budget voldoende is om de doelstelling van 700 VVE-plaatsen te kunnen realiseren.

12.3 Onzekere factoren

Bij bovenstaande indicaties van de subsidiekosten moet rekening worden gehouden met verschillende (onzekere) factoren die van invloed kunnen zijn op de werkelijke kosten van dit nieuwe subsidiebeleid.

Deze factoren zijn:

Werkelijke uurtarieven

Er is gerekend met de maximum uurprijs van € 8,41 per uur. Het is echter nog niet zeker of dit maximum ook gerekend zal worden. Deze uurprijs kan op een lager niveau uitkomen, waardoor minder kosten worden gemaakt.

Werkelijke ouderbijdrage

In bovenstaande berekening is gerekend met een ouderbijdrage van gemiddeld € 40 per maand. Afhankelijk van de hoogte van het uurtarief van de peuteropvang kan deze hoger of lager uitvallen. Ook moet rekening worden gehouden met een mogelijke beslissing om de ouderbijdrage voor de laagste inkomens, bijvoorbeeld tot 110% bijstand, op € 0 te stellen (zie paragraaf 11.1).

Werkelijk aantal ouders dat recht heeft op kinderopvangtoeslag

Het is niet met zekerheid te stellen dat de bovengenoemde percentage van 54% recht op kinderopvangtoeslag) straks ook in werkelijkheid gaan gelden. Van de ouders van de peuters op de wachtlijst is dit namelijk niet bekend. Naar verwachting is het percentage ouders van de wachtlijst dat recht heeft op kinderopvangtoeslag hoger dan het genoemde gemiddelde, omdat hier relatief minder

ouders van doelgroeppeuters tussen zitten. Van de groep ouders van doelgroeppeuters is bekend dat daarvan minder ouders recht hebben op kinderopvangtoeslag. Als meer ouders recht hebben op kinderopvangtoeslag, vallen de subsidiekosten lager uit dan hierboven geschetst.

Vraaguitval

Als gevolg van een mogelijke verhoging van de ouderbijdrage moet rekening worden gehouden met vraaguitval. Daarnaast zal echter als gevolg van de bezuinigingen op de kinderopvangtoeslag ook sprake zijn van ouders die minder dagopvang af gaan nemen of hier zelfs helemaal mee stoppen. Hierdoor zal naar verwachting ook straks sprake zijn van toenemende vraag naar peuteropvang.

Werkelijke extra kosten VVE-aanbod

In bovenstaande berekening voor de kosten van het VVE-aanbod is gerekend met € 353 euro per jaar per doelgroeppeuter voor de extra kosten van VVE. Dit is echter gebaseerd op cijfers van een aantal jaren geleden. Op dit moment worden, met name binnen de G4/G33, veel meer eisen gesteld aan het VVE-aanbod. Naar verwachting zal het bedrag van € 353 nog naar boven bijgesteld moeten worden.

Eenmalige kosten - frictiekosten

Bij de invoering van het nieuwe subsidiestelsel moet rekening worden gehouden met extra (eenmalige) kosten bij de aanbieders. Peuterspeelzalen hebben niet altijd voldoende kans gehad om voldoende reserves op bouwen, omdat de winst bij de subsidieafrekening wordt afgeroomd. Zij hebben mogelijk niet voldoende eigen middelen om de investering (in personeelsuren) van het omzetten van het aanbod naar peuteropvang te kunnen bekostigen. Het is wenselijk dat de gemeente de aanbieders hierin, waar nodig, tegemoet komt.

13. Advies implementatie in hoofdlijnen

In dit hoofdstuk is een advies opgenomen voor de implementatie van het uitgewerkte scenario.

13.1 Consequenties voor huidige peuterspeelzaalaanbieders

Bij de omvorming van peuterspeelzaalwerk tot peuteropvang, zal deze opvang moeten voldoen aan de kwaliteitseisen die aan kinderopvang 0-4 jaar wordt gesteld vanuit de Wet kinderopvang.

In de Handreiking Harmonisatie Voorschoolse voorzieningen voor gemeenten (VNG, 2010) zijn de verschillen uitgewerkt tussen de kwaliteitseisen die gesteld worden aan peuterspeelzalen en de kwaliteitseisen die gesteld worden aan geïntegreerde voorzieningen voor peuteropvang. In onderstaande tabel zijn deze verschillen opgenomen.

	Peuterspeelzalen onder Wet OKE	Peuterwerk in kinderdagverblijven en geïntegreerde voorzieningen
Inzet personeel	<ul style="list-style-type: none">Tenminste één gediplomeerde kracht op een groep.	<ul style="list-style-type: none">Tenminste twee gediplomeerde krachten op elke groep.
Groepsgrootte / Leidster/kind-ratio	<ul style="list-style-type: none">Eén leidster op maximaal 8 kinderenMaximaal 16 kinderen per groep.	<ul style="list-style-type: none">Eén leidster op max. 6 kinderen van 2 tot 3 jaar.Eén leidster op max. 8 kinderen van 3 tot 4 jaar.
Beschikbare (speel)ruimte		<ul style="list-style-type: none">3,5 m² per kind bruto binnenspeelruimte.3 m² per kind buitenspeelruimte.Buitenruimte aangrenzend aan kinderdagverblijf.Slaapruijnte voor kinderen tot 1½ jr.
Medezeggenschap ouders	<ul style="list-style-type: none">Voor niet-gesubsidieerde peuterspeelzalen: een voorziening voor medezeggenschap. Voor gesubsidieerde peuterspeelzalen geldt de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen.	<ul style="list-style-type: none">Oudercommissie per locatie.
Klachten en geschillen	<ul style="list-style-type: none">Een zorgvuldige behandeling van klachten. Voorgeschreven is dat klachten worden behandeld door een commissie van tenminste drie personen, waarvan in ieder geval de voorzitter niet werkzaam is bij of voor de houder.	<ul style="list-style-type: none">Aansluiting bij geschillencommissie.

Bron: Handreiking Harmonisatie Voorschoolse voorzieningen voor gemeenten (VNG, 2010)

13.2 Hoofdpijnen implementatiescenario

Zoals in paragraaf 5.5 aangegeven, is het voor gemeente Almere wenselijk om als eerste stap in de uitwerking te kiezen voor scenario 3a, waarbij eerst de huidige aanbieders van peuterwerk hun locaties omvormen tot een aanbod dat geregistreerd kan worden als kinderopvang.

Daarna zal als basis scenario 2 gaan gelden, waarbij de huidige peuterspeelzaallocaties worden overgenomen door de kinderopvangaanbieders, met behoud van personeel en kwaliteit. Als basis voor de uitwerking worden per wijk de resultaten van de wijkanalyse gebruikt.

Als in een wijk sprake is van onvoldoende aanbod (wachlijsten) dan kan met scenario 3b ervoor gezorgd worden dat het aanbod uitgebreid wordt met andere aanbieders. Uiteraard mits het aanbod voldoet aan de kwaliteitseisen die de gemeente Almere stelt.

13.3 Aanpassingen subsidiestelsel

Als gevolg van de keuze voor vraagfinanciering zal het huidige subsidiestelsel moeten worden omgevormd. Zo zal de gemeente een nadere uitwerking moeten maken van het te vergoeden tarief en de (kwaliteits)eisen die gesteld worden aan aanbieders van door de gemeente te subsidiëren peuteropvang.

Indien - net als bij de kinderopvang - wordt uitgegaan van vraagfinanciering is de keuze van ouders bepalend voor de geldstroom van de gemeente. Om de administratieve lasten te beperken is het wenselijk om de gemeentesubsidie niet per gezin uit te keren, maar na subsidieverlening voorafgaand aan het subsidiejaar periodiek bij wijze van voorschot (per kwartaal/halfjaar/jaar vooruit) aan de aanbieders. De ouders betalen aan de peuteropvangaanbieder dan direct het gereduceerde tarief.

Achteraf vindt een verantwoording plaats van de gerealiseerde peuterplaatsen en ontvangen ouderbijdragen, waarna subsidievaststelling plaatsvindt op basis van werkelijke gerealiseerde plaatsen en gefactureerde ouderbijdragen conform de vastgestelde tarieven.

13.4 Stappenplan komende maanden

Voor de verdere uitwerking dienen de komende maanden in ieder geval nog de volgende stappen door gemeente Almere te worden gezet:

1. Het definitief vaststellen van het maximum uurtarief en het VVE-jaarbedrag.
2. Het vaststellen van de (kwaliteits)eisen waaraan de peuteropvang moet voldoen.
3. Het geven van de opdracht (met einddatum) aan de huidige aanbieders van peuterspeelzaalwerk voor de omvorming van hun aanbod tot een aanbod dat geregistreerd kan worden als kinderopvang.
4. Op basis van de resultaten van de wijkanalyse een plan uitwerken van de benodigde scenario-stappen per wijk en locatie. Dit is inclusief de uitwerking van de plannen voor de overname van de peuteropvanglocaties door de kinderopvang.
5. Opstellen van een nieuwe subsidieverordening en/of beleidsregels op basis van vraagfinanciering,
6. Uitwerken administratieve procedures voor de gemeente voor subsidieverlening, -vaststelling en -verantwoording. Inclusief de maatregelen om onterechte aanspraken op, of fraude met, gemeentelijke subsidie uit te sluiten.

BIJLAGE 1 Aanzet stappenplan harmonisatie voor peuterspeelzaalaanbieders (algemeen)

In onderstaande paragrafen is in algemene termen opgenomen waar men mee te maken krijgt als men peuterspeelzalen als kinderopvanglocaties onder de Wet Kinderopvang en Kwaliteitsregels Peuterspeelzalen (Wkkip) wil laten registreren.

Aanvullende eisen kinderopvang Wkkip

Als de peuterspeelzaallocaties als kinderopvang onder de Wkkip gebracht worden, dan dient aan alle eisen van deze wet te worden voldaan. De vergelijking van de huidige geldende regels (verordening gemeente, toetsingskader GGD en Wet OKE) met de kwaliteitseisen voor kinderopvang uit de Wkkip levert de volgende belangrijkste aanvullende eisen en regels op:

1. Ten minste twee gediplomeerde leidsters op één groep.
2. Leidster/kind-ratio volgens de volgende norm:
 - a. één leidster per zes aanwezige kinderen van 2-3 jaar;
 - b. één leidster per acht aanwezige kinderen van 3-4 jaar.Bij kinderen van verschillende leeftijden in één groep wordt een leidster/kind-ratio van 1:7 gehanteerd.
3. Instellen van een oudercommissie per locatie.

Ad 1. In de huidige situatie wordt op reguliere peutergroepen gewerkt met één gediplomeerde leidster per groep. Bij de VVE-groepen wordt al voldaan aan de eis van twee gediplomeerde leidsters op één groep.

Ad 2. Bovengenoemde leidster/kind-ratio geeft aan dat peutergroepen 12 tot 16 kinderen groot mogen zijn, afhankelijk van het aantal 2- en 3-jarigen in de groep. Bij zowel 2- als 3-jarigen op één groep, dient men uit te gaan van 14 peuters.

Ad 3. Een oudercommissie (OC) bestaat uit ouders van kinderen van de betreffende locatie. De OC dient een reglement op te stellen waarin in ieder geval is vastgelegd uit hoeveel leden de OC tenminste moet bestaan, hoe de procedure voor verkiezingen verloopt en wat de zittingsduur van de leden is. De OC heeft informatie- en adviesrecht over een aantal vastgestelde onderwerpen zoals prijsstelling en pedagogisch beleid.

Aanbod kinderopvang onder Wkkip

Naast het voldoen aan de eisen voor kinderopvang uit de Wkkip is het voor de peuterspeelzaalaanbieders van belang om een overweging te maken met welk opvangaanbod in de toekomst (financieel en organisatorisch) men het beste uit de voeten kan. Het kan bijvoorbeeld zo zijn dat met een aanbod van langere dagdelen men beter in staat is om ouders te binden en een terugloop in de bezetting te beperken. Combinatiegroepen komen ook voor, waarbij een deel van de kinderen kortere dagdelen komt (ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag) en een ander deel (wel recht op kinderopvangtoeslag) langere dagdelen. Ook kan men overwegen om een aanbod voor 0-4 jarigen in de markt te zetten. Deze keuze dient elke organisatie voor zichzelf te maken, maar wordt ook beïnvloed door de lokale situatie binnen de gemeente of zelfs binnen de wijk waar de peuterspeelzaal zich bevindt. Men moet hierbij rekening houden met onder andere de demografische situatie en -ontwikkelingen, de huidige vraag en het huidige aanbod en de prognose hiervan voor de komende jaren.

Stappenplan naar kinderopvang onder de Wkkip

Als een peuterspeelzaal de overstap wil maken naar een aanbod als kinderopvang onder de Wkkip, dan dienen in ieder geval de volgende stappen genomen te worden. Deze stappen staan niet in volgorde van uitvoering, een deel dient parallel uitgevoerd te worden:

1. Gewenst aanbod vaststellen (2-3 jaar of 0-4 jaar, openingstijden/lengte dagdelen, aanbod 40 of 52 weken per jaar, aantal dagdelen VVE, rekening houdend met noodzakelijke bezetting).
2. Prognose maken van bezetting per locatie.

3. Overzicht benodigde (uren) extra leidsters.
4. Plaatsingsovereenkomsten/contracten opstellen (voor ouders).
5. Uitwerken administratieve gevolgen van het gewenste aanbod, o.a.
 - innen ouderbijdrage (automatische incasso?)
 - opzetten intakegesprekken (eventueel combineren)
 - planning en plaatsing peuters (wel niet op dezelfde wijze?)
 - contracten ouders (regelen ondertekening)
 - ...
6. Begroting maken en kostprijs vaststellen.
7. Registratie locaties als kinderopvanglocaties in het Landelijke Register Kinderopvang, waarna ook een GGD-inspectie volgt.
8. Personeel onder de CAO Kinderopvang brengen. Er is inmiddels een Landelijk Sociaal Plan Harmonisatie Peuterspeelzalen vastgesteld.
9. Nieuwe arbeidsovereenkomsten met groepsleiding overeenkomen onder CAO Kinderopvang (oude rechten blijven behouden, alleen waar nodig wijzigingen van contracturen, werktijden en/of taakuren).
10. Eventueel nieuw personeel aantrekken en inwerken.
11. Instellen van een oudercommissie per locatie.
12. Zo nodig nieuwe huurvoorwaarden/-afspraken overeenkomen.
13. Ouders informeren over veranderingen en eventueel ondersteunen bij aanvraag kinderopvangtoeslag.
14. Aanpassen informatiemateriaal, zoals informatieboekje en/of website.

BIJLAGE 2 Verklaring geen recht op kinderopvangtoeslag

De gegevens in deze aanvraag op naam van de ouder/verzorger die geen inkomen heeft.

Voorletters en achternaam :

BurgerServicenummer (BSN)/Sofinummer :

Straatnaam, huisnummer + toevoeging :

Postcode en woonplaats :

Gegevens kind

U hoeft alleen de gegevens in te vullen van het kind dat gaat deelnemen aan peuteropvang

Voorletters en achternaam :

Geboortedatum :

—

Hierbij verklaar ik geen recht te hebben op de kinderopvangtoeslag zoals bedoeld in artikel 1.1. van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzaalwerk. Dit verklaar ik door het bijgevoegde IB-60 formulier. (Dit formulier kunt u gratis aanvragen via de belastingtelefoon: 0800-0543.)

Tevens verklaar ik hierbij *(maak uw keuze door het juiste vakje aan te kruisen)*:

- in geval van 2 ouders/verzorgers, dat er sprake is van 1 ouder/verzorger met inkomen en de andere ouder/verzorger geen inkomen heeft en ook niet in aanmerking komt voor kinderopvangtoeslag op grond van de omschrijvingen in de bijlage (bijlage bij folder belastingdienst)
- bij een alleenstaande ouder/verzorger dat er geen inkomen is en ik ook niet in aanmerking komt voor kinderopvangtoeslag op grond van de omschrijvingen in de bijlage (bijlage bij folder belastingdienst)⁷
- op een andere wijze aan te tonen dat ik geen recht heb op de kinderopvangtoeslag zoals bedoeld in de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzaalwerk. Bewijsstukken bijvoegen.

Ondergetekende verklaart dat dit formulier naar waarheid is ingevuld zodat de gemeente kan vaststellen of ik/wij recht hebben op een gesubsidieerd tarief voor het peuterprogramma. Ik weet dat het onjuist invullen van dit formulier strafbaar is. Ik verklaar ermee bekend te zijn dat mijn gegevens door de gemeente op juistheid worden gecontroleerd bij andere personen en instanties. Ik weet dat wijzigingen die het recht op een subsidiebijdrage kunnen beïnvloeden, onmiddellijk moeten worden doorgegeven aan de instelling waar de peuteropvang gevolgd wordt, onder overlegging van bewijsstukken.

Handtekening:

Plaats en datum :

.....

.....

⁷ U hebt bijstand en werk, uitkering als kunstenaar en volgt een traject gericht op arbeidsinschakeling (WWIK), u bent jonger dan 18 jaar hebt bijstand en studeert, u volgt een reïntegratietraject en hebt geen uitkering of werkgever, u volgt een inburgeringstraject op grond van de Wet inburgering, u volgt een reïntegratietraject via UWV of gemeente, of u bent student

Toelichting bij verklaring

Kinderopvangtoeslag

Een ouder die geen recht heeft op de kinderopvangtoeslag zoals bedoeld in artikel 1.1. van de Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzaalwerk, kan bij gebruik van peuteropvang in aanmerking komen voor 'de gemeentelijke regeling'. De ouder dient middels de 'verklaring geen recht op kinderopvangtoeslag' en een IB-60 formulier aan de peuteropvang en aan gemeente te verklaren dat ze geen recht heeft op kinderopvangtoeslag. De gemeente geeft dan een subsidie de peuteropvang, zodat de betreffende ouder een lager tarief in rekening gebracht krijgt voor peuteropvang.

Wat is kinderopvangtoeslag?

Kinderopvangtoeslag is een tegemoetkoming in de kosten van kinderopvang via de Belastingdienst. U komt in aanmerking voor kinderopvangtoeslag wanneer er sprake is van:

- Twee werkende ouders/verzorgers in 1 gezin, of ouders/verzorgers die een studie of traject volgen;
- Een alleenstaande ouder/verzorger die werkt, of een studie of traject volgt.
- Een gemeentelijke doelgroep waar een of beide ouder(s)/verzorger(s) onder vallen, bijvoorbeeld: inburgeringscursus of sociaal/medische indicatie.

Kinderopvangtoeslag vraagt u aan bij de belastingdienst via www.toeslagen.nl Hier kunt u ook een proefberekening maken.

Tegemoetkoming voor ouder(s)/verzorger(s) met een eigen onderneming

Zelfstandig ondernemers komen in aanmerking voor kinderopvangtoeslag volgens de Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzaalwerk. Ook de ouder, die zonder enige vergoeding arbeid verricht in de onderneming van de partner in de zin van art. 3.78 van de Wet Inkomstenbelasting 2001. Dit artikel gaat over de meewerkafrek, die geldt als de partner meer dan 525 uur per jaar meewerkt.

Als de man dus een onderneming heeft en de vrouw (of andersom) minimaal 525 uur per jaar meewerkt, voldoen ze beiden aan de criteria voor de Wet Kinderopvang, hebben ze dus recht op een tegemoetkoming van de belastingdienst en kan er dus geen gebruikgemaakt worden van de 'gemeentelijke regeling'.

Hoe kom ik in aanmerking voor 'de gemeentelijke regeling'?

Een ouder/verzorger dient aan te tonen dat er geen recht is op de kinderopvangtoeslag. Daarvan is bijvoorbeeld sprake als u niet allebei een inkomen heeft. U kunt dit op een aantal manieren aantonen. Het meest eenvoudige is om een inkomensverklaring IB60 aan te vragen bij de Belastingdienst. Voorwaarde hiervoor is wel dat u een belastingaangifte ingediend heeft.

Wat is een Inkomensverklaring IB60?

Een inkomensverklaring IB60 is in feite bedoeld om andere (overheids)instanties, die geen inzage hebben in de inkomensgegevens van burgers, te informeren. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een woonstichting die graag wil weten hoeveel inkomen iemand heeft om vast te kunnen stellen of iemand voor een bepaalde huurwoning in aanmerking komt. Indien een belastingplichtige een beroep doet op een dergelijke inkomensafhankelijke regeling van een (overheids)instantie dan wenst zij een overzicht waarop de inkomensgegevens van de belastingplichtige staat. Hij kan zich in dit geval wenden tot de Belastingdienst met het verzoek een inkomensverklaring IB60 te ontvangen.

De verklaring moet aangevraagd worden voor de ouder die geen inkomen heeft, maar deze moet dus wel, eventueel via de partner, een aangifte ingediend hebben.

BIJLAGE 3 Register Kinderdagverblijven Almere – maart 2012

	Naam houder	aantal KDV-locaties	aantal KDV-kindplaatsen
1	Unieke Kinderopvang B.V.	13	658
2	The Little Pony B.V.	6	216
3	Kinderdagpaleis La Luna	6	175
4	KinderWorld	2	160
5	Partou B.V.	6	142
6	The Cinemakids B.V.	4	134
7	KDC De Gelaarsde Kat	2	105
8	Kids First Kinderopvang B.V.	2	99
9	Stichting Derkinderen Almere	1	96
10	Pino B.V.	1	90
11	De Muzikantjes BV	1	86
12	Super Kids Nederland	3	78
13	KDV Dikkertje Dap	2	75
14	CHILD CARE Kinderopvang B.V.	1	74
15	Small Society B.V.	1	72
16	Kyza Holding bv	1	72
17	De Wipneus Almere B.V.	1	72
18	Kinderdagverblijf Het Schatjes & Schoffiesparadijs	1	68
19	Opvang Krullevaartje	2	66
20	KDV 't Sprookjesland Amsterdam B.V.	1	65
21	Happy Faces B.V.	1	60
22	De Kleine Wereld IJburg B.V.	1	60
23	Kinderkwartier Villa Toon	1	60
24	Komkids Quality Centre B.V.	1	60
25	Gelaarsde Kat Holding	1	59
26	Speel - Mere	1	56
27	Kiki nous	1	56
28	Jenneke BV	1	48
29	Flexikids B.V.	1	48
30	Daddy's Daycare Centre B.V.	1	48
31	Centrum Kinderpret	2	46
32	Mickey's BV 103	1	46
33	De Berenstad V.O.F.	1	46
34	Kedy Kinderpaleis	1	38
35	Hanna Holman	2	38
36	Baloe Kinderopvang	1	38
37	Kindercentrum De Eenheid B.V.	3	36
38	Deshan's Care	1	34
39	KinderCentrumAlmere	1	32
40	Kindercentrum de Parel	1	32
41	Mijn Kinderopvang	2	32
42	Catalpa Kinderopvang B.V.	1	32
43	Kinderdagverblijf Kiekeboe	1	27
44	De Ridderspeelzaal B.V.	1	26
45	De Elsen V.O.F.	1	26
46	De Adminare B.V.	2	24

47	Kinderdagverblijf de Goudmijntjes	1	24
48	The Rainbow B.V.	2	24
49	Chr. Kindercentrum Sterretje!	1	24
50	Kindercentrum Oliver B.V.	2	23
51	Stichting Kinderopvang Humanitas	1	23
52	Happy Kids Almere	1	20
53	BSO Little Family	1	20
54	LevTov	2	20
55	All Together & Kids Together	1	20
56	Flexibel Opvang Ambrossia	2	20
57	Bizzie Kids	1	16
58	BSO 4 fun	1	16
59	Kidz R Kidzz Daycare	1	16
60	Kinderdagverblijf JIJ	1	16
61	't Speelpleintje	1	16
62	Kinderopvang Little Angels	1	15
63	De Lolifantjes	1	15
64	BICOPA Kinderdagverblijf B.V.	1	14
65	Villa Mundial	1	14
66	kinderdagverblijf Het Wereld Kind	1	14
67	Pippeloentje	1	13
68	BeekidzzZ Speelparadijs B.V.	1	12
69	Kinderopvang Arco Iris	1	12
70	Almere.Thuis.nl	1	12
71	Kinderdagverblijf Cassidy's Care	1	12
72	Kinderdagverblijf Twinkelbel	1	12
73	Kindercentrum Kunstenmakers	1	10
74	BSO Right at Home	1	10
75	Kleinschalige kinderopvang Kyra	1	10
76	Bikkels Kinderopvang	1	9
77	Kinderopvang Pluk V.O.F.	1	8
78	De Sterretjes	1	6
		125	4.207